

Działalność przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne w 2019 r.

Activity of enterprises having foreign entities in 2019

Działalność przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne w 2019 r.

Activity of enterprises having foreign entities in 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Przedsiębiorstw
Statistics Poland, Enterprises Department

Zespół autorski

Editorial team

Sylwia Czaczo, Lucyna Słomska, Elżbieta Szefler, Aneta Płatek

Kierujący

Supervisor

Katarzyna Walkowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Dariusz Więcek, Marek Bartosz

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

e-ISSN 2719-9371

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, Al. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji GUS – tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

Zam. 93/2021

Przedmowa

Przedstawiamy Państwu publikację prezentującą działalność przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających za granicą udziały, oddziały lub inne jednostki zagraniczne. Główny Urząd Statystyczny prowadzi od 2008 roku badanie statystyczne, którego celem jest obserwacja podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne. Wyniki tego badania do 2015 roku były prezentowane w ukazujących się co roku opracowaniach sygnałnych, natomiast od 2016 roku wyniki badania prezentowane są nie tylko w opracowaniu sygnałnym, ale również w publikacji przedstawiającej szczegółowe dane o aktywności polskich przedsiębiorstw inwestujących poza granicami kraju. Niniejsza publikacja obejmuje wyniki badania za 2019 rok. Analizą objęto między innymi liczbę podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, liczbę jednostek zagranicznych, kraje siedziby jednostek zagranicznych oraz ich wyniki finansowe. Ponadto, przedstawiono porównanie podmiotów z siedzibą w Polsce w zależności od zaangażowanego kapitału zagranicznego i posiadania jednostek zagranicznych.

Wyniki badania prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny są również wykorzystywane do wypełniania wymogów zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 716/2007 z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych. W publikacji zaprezentowano wybrane dane opracowane zgodnie z tą metodologią. Ze względu na harmonogram prac przyjęty w Rozporządzeniu, opublikowane w tej edycji dane o zagranicznych jednostkach zależnych dotyczą 2018 roku.

Zachęcamy Państwa do korzystania z danych udostępnionych w postaci elektronicznych tablic na stronie internetowej, które stanowią integralną część niniejszej publikacji: Obszary tematyczne – Podmioty gospodarcze. Wyniki finansowe.

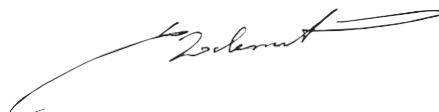
Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie dotyczące tematyki i struktury opracowania, co pozwoli na wzbogacenie zawartości i lepsze dostosowanie kolejnych edycji publikacji do potrzeb odbiorców.

Dyrektor
Departamentu Przedsiębiorstw

Katarzyna Walkowska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, kwiecień 2021 r.

Preface

We present the publication on enterprises performing economic activity in Poland and having shares, branches or other foreign entities. Statistics Poland has been conducting the annual statistical survey since 2008, the purpose of which is observation of entities located in Poland and having foreign entities. Until 2015 the results of the survey has been presented in the form of news releases published annually and since 2016 the results have been presented not only in news releases but also in annual publications presenting detailed data about activity of Polish entities investing abroad. Current publication includes the results of the survey for 2019. The analysis includes, among other things, number of enterprises in Poland having foreign entities and number of foreign entities, countries of location of foreign entities and their financial results. Moreover, the publication presents comparison of enterprises in Poland according to their activity abroad and foreign capital involvement.

The results of the survey undertaken by Statistics Poland are necessary to comply with the requirements of the Regulation of the European Parliament and of the Council No. 716/2007 of 20 June 2007 regarding the Community statistics on the structure and activity of foreign affiliates. The publication presents selected data prepared in accordance with this methodology. Due to the work schedule adopted in the Regulation, data on foreign affiliates published in this edition refer to 2018.

We encourage you to use the data disseminated in the form of electronic tables on website, which constitute integral part of this publication: Topics – Economic activities, Finances.

We will be obliged for all comments and suggestions concerning the subject and structure of the publication which will allow us to enrich the content of the publication and better adapt it to the needs of the Readers.

Director
of Enterprises Department

Katarzyna Walkowska

President
Statistics Poland

dr Dominik Rozkrut

Warsaw, April 2021

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis treści	5
Contents	5
Spis tablic	7
List of tables	7
Spis wykresów	9
List of charts	9
Spis map	11
List of maps	11
Objaśnienia znaków umownych	12
Symbols	12
Skróty	12
Abbreviations	12
Synteza	13
Executive summary	15
Rozdział 1. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne	17
Chapter 1. Enterprises in Poland having foreign entities	17
1.1. Liczba przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce i należących do nich jednostek zagranicznych	17
1.1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities	17
1.2. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według rodzaju działalności przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce	22
1.2. Number of persons employed in foreign entities by NACE section of enterprise in Poland	22
1.3. Wyniki finansowe jednostek zagranicznych według rodzaju działalności przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce	23
1.3. Financial results of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland	23
1.4. Charakterystyka przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce prowadzących działalność w sekcji przetwórstwo przemysłowe	25
1.4. Characteristics of enterprises in Poland conducting activity in section Manufacturing	25
1.5. Charakterystyka przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2013–2019	28
1.5. Characteristics of enterprises in Poland having foreign entities in 2013–2019	28
Rozdział 2. Charakterystyka jednostek zagranicznych	29
Chapter 2. Characteristics of foreign entities	29
2.1. Liczba jednostek zagranicznych według udziału przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w ich kapitale	29
2.1. Number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland	29
2.2. Charakterystyka jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby	30
2.2. Characteristics of foreign entities by country of their location	30
2.3. Charakterystyka jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności	35
2.3. Characteristics of foreign entities by their NACE section	35

Rozdział 3. Charakterystyka oddziałów zagranicznych	42
Chapter 3. Characteristics of foreign branches	42
3.1. Charakterystyka oddziałów zagranicznych według sekcji PKD	42
3.1. Characteristics of foreign branches by NACE section	42
3.2. Charakterystyka oddziałów zagranicznych według kraju ich siedziby	44
3.2. Characteristics of foreign branches by country of their location	44
Rozdział 4. Przedsiębiorstwa dominujące najwyższego szczebla z siedzibą w Polsce i ich zagraniczne jednostki zależne w 2018 roku	46
Chapter 4. Ultimate controlling institutional units in Poland and their foreign affiliates in 2018	46
4.1. Charakterystyka jednostek dominujących najwyższego szczebla	46
4.1. Characteristics of ultimate controlling institutional units	46
4.2. Charakterystyka zagranicznych jednostek zależnych	48
4.2. Characteristics of foreign affiliates	48
Rozdział 5. Jednostki zagraniczne w porównaniu z podmiotami z kapitałem zagranicznym w Polsce	51
Chapter 5. Foreign entities as compared to entities with foreign capital in Poland	51
5.1. Porównanie rodzajów działalności jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym	51
5.1. Comparison of kind of activities of foreign entities and entities with foreign capital	51
5.2. Kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce i kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w podmiotach z siedzibą w Polsce	54
5.2. Countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of origin of foreign capital in enterprises in Poland	54
Rozdział 6. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych	56
Chapter 6. Enterprises in Poland depending on foreign capital shares and having foreign entities	56
6.1. Liczba przedsiębiorstw w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	56
6.1. Number of enterprises depending on foreign capital involvement and on having foreign entities	56
6.2. Liczba pracujących w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	58
6.2. Number of persons employed in enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities	58
6.3. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przedsiębiorstw w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	59
6.3. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities	59
Uwagi metodologiczne	62
Methodological notes	66
1. Zakres podmiotowy	62
1. Surveyed entities	66
2. Zakres przedmiotowy	63
2. Scope of data	67
3. Statystyka OFATS	63
3. OFATS Statistics	67
4. Objasnienia podstawowych pojęć	64
4. Main definitions	68

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w 2019 roku	25
Table 1. Basic data on foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland in 2019	25
Tablica 2. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych działów sekcji przetwórstwo przemysłowe przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w 2019 roku	27
Table 2. Basic data on foreign entities by selected NACE division in section Manufacturing of enterprise in Poland in 2019	27
Tablica 3. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2013–2019	28
Table 3. Basic data on enterprises in Poland having foreign entities in 2013–2019	28
Tablica 4. Liczba jednostek zagranicznych według kontynentów	31
Table 4. Number of foreign entities by continents	31
Tablica 5. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych krajów sąsiadujących z Polską w 2019 roku	33
Table 5. Basic data on foreign entities by selected country bordering Poland in 2019	33
Tablica 6. Rozkład liczby jednostek zagranicznych według sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i PKD jednostki zagranicznej w 2019 roku	36
Table 6. Structure of number of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland and NACE section of foreign entity in 2019	36
Tablica 7. Udział liczby jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności jak przedsiębiorstwo z siedzibą w Polsce w ogóle jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD	37
Table 7. Share of foreign entities with the same kind of activity as an enterprise in Poland in total number of foreign entities by NACE section	37
Tablica 8. Podstawowe dane dotyczące oddziałów zagranicznych według wybranych sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w 2019 roku	43
Table 8. Basic data on foreign branches by selected NACE section of enterprise in Poland in 2019	43
Tablica 9. Liczba oddziałów zagranicznych według kontynentów	45
Table 9. Number of foreign branches by continents	45
Tablica 10. Podstawowe dane dotyczące oddziałów zagranicznych według wybranych krajów ich siedziby w 2019 roku	45
Table 10. Basic data on foreign branches by selected countries of their location in 2019	45
Tablica 11. Liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce na tle zbiorowości wszystkich przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne	46
Table 11. Number of ultimate controlling institutional units in Poland in relation to all enterprises having foreign entities	46
Tablica 12. Przedsiębiorstwa w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	56
Table 12. Enterprises in Poland, employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital	56

Tablica 13. Liczba pracujących w przedsiębiorstwach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	58
Table 13. Number of persons employed in enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital	58
Tablica 14. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w przedsiębiorstwach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego	60
Table 14. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital	60

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne	18
Chart 1. Enterprises in Poland and their foreign entities	18
Wykres 2. Przedsiębiorstwa posiadające jednostki zagraniczne według form prawnych	19
Chart 2. Enterprises in Poland having foreign entities by legal form	19
Wykres 3. Struktura liczby przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne według sekcji PKD w 2019 roku	21
Chart 3. Structure of number of enterprises in Poland having foreign entities by NACE section in 2019	21
Wykres 4. Udział liczby jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce	22
Chart 4. Share of number of foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland	22
Wykres 5. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce	23
Chart 5. Number of persons employed in foreign entities by NACE section of enterprise in Poland	23
Wykres 6. Podstawowe dane finansowe jednostek zagranicznych	24
Chart 6. Basic financial data on foreign entities	24
Wykres 7. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne według działów sekcji przetwórstwo przemysłowe w 2019 roku	26
Chart 7. Enterprises in Poland and their foreign entities by division in section Manufacturing in 2019	26
Wykres 8. Struktura liczby jednostek zagranicznych według udziału w ich kapitale przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce	29
Chart 8. Structure of number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland	29
Wykres 9. Liczba jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby	30
Chart 9. Number of foreign entities by country of their location	30
Wykres 10. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przypadająca na jedną jednostkę zagraniczną dla wybranych krajów siedziby jednostki zagranicznej	35
Chart 10. Value of net revenues from sale of products, goods and materials per one foreign entity by selected country of foreign entity's location	35
Wykres 11. Liczba jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD	38
Chart 11. Number of foreign entities according to their kind of activity by selected NACE section	38
Wykres 12. Struktura liczby pracujących w jednostkach zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD	39
Chart 12. Structure of number of persons employed in foreign entities according to their kind of activity by selected NACE section	39
Wykres 13. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla wybranych sekcji PKD jednostek zagranicznych	40
Chart 13. Net revenues from sale of products, goods and materials by selected NACE section of foreign entity	40
Wykres 14. Eksport i import jednostek zagranicznych prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego	41
Chart 14. Export and import of foreign entities engaged in section Manufacturing	41

Wykres 15. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i ich oddziały zagraniczne	42
Wykres 15. Enterprises in Poland and their foreign branches	42
Wykres 16. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w oddziałach zagranicznych według sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce	44
Wykres 16. Net revenues from sale of products, goods and materials of foreign branches by NACE section of enterprise in Poland	44
Wykres 17. Liczba oddziałów zagranicznych według kraju ich siedziby	44
Wykres 17. Number of foreign branches by country of their location	44
Wykres 18. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla według wybranych sekcji PKD w 2018 roku	47
Chart 18. Share of ultimate controlling institutional units by selected NACE section in 2018	47
Wykres 19. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla w zbiorowości wszystkich przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne	48
Chart 19. Share of ultimate controlling institutional units in total population of enterprises having foreign entities	48
Wykres 20. Eksport i import zagranicznych jednostek zależnych według wybranych krajów ich siedziby w 2018 roku	49
Chart 20. Export and import of foreign affiliates by selected countries of their location in 2018	49
Wykres 21. Struktura zagranicznych jednostek zależnych według kraju ich siedziby w 2018 roku	50
Chart 21. Structure of foreign affiliates by selected country of their location in 2018	50
Wykres 22. Liczba jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce (rok poprzedni = 100)	52
Chart 22. Number of foreign entities and entities with foreign capital in Poland (previous year = 100)	52
Wykres 23. Struktura jednostek zagranicznych według PKD jednostki zagranicznej w 2019 roku	53
Chart 23. Structure of foreign entities by their NACE section in 2019	53
Wykres 24. Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce według sekcji PKD w 2019 roku	53
Chart 24. Structure of entities with foreign capital in Poland by NACE section in 2019	53
Wykres 25. Struktura przedsiębiorstw powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych	57
Chart 25. Structure of enterprises employing more than 9 persons according to their foreign capital shares and having foreign entities	57
Wykres 26. Struktura podstawowych danych dla przedsiębiorstw powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych w 2019 roku ...	61
Chart 26. Structure of basic data on enterprises employing more than 9 persons according to their foreign capital shares and having foreign entities in 2019	61

Spis map

List of maps

Mapa 1. Liczba przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce i ich jednostek zagranicznych według województw w 2013 i 2019 roku	20
Map 1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities by voivodship in 2013 and 2019	20
Mapa 2. Jednostki zagraniczne należące do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce w 2019 roku	31
Map 2. Foreign entities belonging to enterprises in Poland in 2019	31
Mapa 3. Jednostki zagraniczne należące do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce zlokalizowane w krajach europejskich w 2019 roku	32
Map 3. Foreign entities in European countries belonging to enterprises in Poland in 2019	32
Mapa 4. Jednostki zagraniczne z siedzibą w krajach sąsiadujących z Polską w 2019 roku	34
Map 4. Foreign entities in countries bordering Poland in 2019	34
Mapa 5. Główne kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce oraz główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce w 2019 roku	55
Map 5. Main countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of foreign capital origin in 2019	55

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: zupełny brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
mln	milion million
mld bn	miliard billion
zł PLN	złoty złoty
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activity
NACE	National Classification of Economic Activities
OFATS	Outward Foreign Affiliates Statistics

Synteza

Na koniec 2019 roku 1 848 podmiotów z siedzibą w Polsce wykazało zaangażowanie w 3 979 jednostkach za granicą. Podmioty posiadające jednostki zagraniczne były to głównie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjne, które stanowiły odpowiednio 65,1% oraz 27,3% wszystkich podmiotów posiadających jednostki zagraniczne w 2019 roku. W badanej populacji przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne dominowały podmioty mikro oraz małe, tj. o liczbie pracujących na koniec roku nie przekraczającej 49 osób, a ich udział wzrósł z 42,3% w 2018 roku do 42,8% w 2019 roku. Województwa, w których na koniec 2019 roku siedzibę miała największa liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, to mazowieckie (528 podmiotów, które wykazały zaangażowanie w 1 175 jednostkach zagranicznych), śląskie (odpowiednio 228 i 356), małopolskie (184 i 397) oraz wielkopolskie (172 i 314). Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne to głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa przemysłowego (617 podmiotów wykazało zaangażowanie w 1 181 jednostkach zagranicznych), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (odpowiednio 402 i 795), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (226 i 489) oraz budownictwa (187 i 242).

Liczba pracujących w 3 979 jednostkach zagranicznych wyniosła 201,1 tys. osób w 2019 roku, o 3,5% więcej niż w 2018 roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych ogółem wyniosły 260,2 mld zł w 2019 roku i zwiększyły się o 4,0% w porównaniu do 2018 roku. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport jednostek zagranicznych ukształtowała się na poziomie 46,7 mld zł w 2019 roku wobec 52,1 mld zł w 2018 roku (spadek o 10,2%). W 2019 roku odnotowano spadek (o 1,4%) wartości zakupów z importu zrealizowanych przez jednostki zagraniczne (76,5 mld zł wobec 77,6 mld zł w 2018 roku). Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe poniesione w 2019 roku przez jednostki zagraniczne ukształtowały się na poziomie 12,6 mld zł i były wyższe o 10,6% w stosunku do 2018 roku (11,4 mld zł).

W 2019 roku jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane były w 115 krajach. Najwięcej jednostek zagranicznych miało swoje siedziby w krajach graniczących z Polską: Niemcy, Czechy, Ukraina, Rosja – na koniec 2019 roku było to odpowiednio 575, 296, 279 i 210 jednostek zagranicznych. Na koniec 2019 roku jednostki zagraniczne były zlokalizowane w 27 krajach Unii Europejskiej – łącznie 2 455 jednostek (61,7% wszystkich jednostek zagranicznych). Największa liczba pracujących w 2019 roku przypadła na jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech, Rosji, w Czechach i na Węgrzech, odpowiednio 31,8 tys., 22,1 tys., 19,0 tys. i 14,4 tys. osób, co łącznie stanowiło 43,5% liczby pracujących we wszystkich jednostkach zagranicznych. Uwzględniając lokalizację badanych jednostek zagranicznych, wysokie przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2019 roku osiągnęły jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech i Czechach, odpowiednio 50,7 mld zł (19,5% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wszystkich jednostek zagranicznych) oraz 32,6 mld zł (12,5%).

W 2019 roku, 60,5% wszystkich jednostek zagranicznych prowadziło ten sam rodzaj działalności co podmiot macierzysty z siedzibą w Polsce. Najwyższy udział jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności co podmiot macierzysty z siedzibą w Polsce odnotowano w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (91,8%). Wysoki był on również dla informacji i komunikacji (81,0%). Najwięcej jednostek zagranicznych prowadziło działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 1 202 jednostki oraz przetwórstwa przemysłowego – 669 jednostek. Liczba pracujących w 2019 roku w jednostkach z zakresu przetwórstwa przemysłowego była o 70,6% większa niż liczba pracujących w jednostkach prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (odpowiednio 63,6 tys. osób oraz 37,3 tys. osób). Najwyższe przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2019 roku osiągnęły jednostki zagraniczne prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 105,1 mld zł. Przychody netto ze sprzedaży jednostek prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego wyniosły 88,4 mld zł. Najwyższe wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport wykazały jednostki zagraniczne prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym oraz górnictwie i wydobywaniu (odpowiednio 33,2 mld zł i 5,0 mld zł). Zakupy z importu jednostek zagranicznych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawę pojazdów samochodowych stanowiły 95,2% wartości importu ogółem w badanym okresie (odpowiednio 51,2 mld zł oraz 21,7 mld zł).

W 2019 roku liczba oddziałów zagranicznych należących do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce wyniosła 459 i zwiększyła się o 15,3% w stosunku do 2018 roku (398 oddziałów). Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające oddziały zagraniczne to głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego. Te dwa rodzaje działalności skupiały największą liczbę oddziałów zagranicznych w 2019 roku, odpowiednio 129 oraz 119 (28,1% i 25,9% ogółu badanej zbiorowości oddziałów). W 2019 roku oddziały zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane były w 79 krajach. Najwięcej oddziałów zagranicznych miało swoje siedziby w Niemczech, Czechach, na Słowacji, Litwie oraz w Rumunii – na koniec 2019 roku było to odpowiednio 159, 49, 22, 14 i 14 oddziałów zagranicznych.

W 2018 roku w Polsce prowadziło działalność 750 jednostek dominujących najwyższego szczebla (Ultimate Controlling Institutional Unit – UCI), tj. 40,3% wszystkich podmiotów, które wzięły udział w badaniu. W zbiorowości jednostek UCI największy odsetek, podobnie jak w przypadku wszystkich badanych podmiotów, stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz budownictwa (246, 170 i 105 podmiotów). Liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w 2018 roku z siedzibą w Polsce wyniosła 1 625 podmiotów. Największa liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w 2018 roku była zlokalizowana w Niemczech – 299 jednostki, w Czechach – 138, na Ukrainie – 113 i Wielkiej Brytanii – 79, co stanowiło odpowiednio 18,4%, 8,5%, 7,0% oraz 4,9% wszystkich zagranicznych jednostek zależnych w 2018 roku. Największą wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2018 roku wygenerowały jednostki zależne z siedzibą w Niemczech – 37,3 mld zł.

Najważniejsze kraje pod względem liczby jednostek zagranicznych to Niemcy, Czechy, Ukraina i Rosja, podczas gdy główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce to Holandia, Niemcy, Francja, Luksemburg, Wielka Brytania. Podobna była struktura rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej przez obie zbiorowości podmiotów, z dominującą rolą przetwórstwa przemysłowego oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych.

Podmioty z siedzibą w Polsce, które prowadziły działalność za granicą poprzez swoje oddziały, spółki oraz inne jednostki zlokalizowane za granicą, w których posiadały udziały, stanowiły niewielki odsetek ogółu badanych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w Polsce. W zbiorowości 67 442 podmiotów powyżej 9 pracujących prowadzących w 2019 roku działalność gospodarczą w Polsce 1,3% stanowiły podmioty posiadające jednostki zagraniczne, ale bez udziału kapitału zagranicznego (888 podmiotów), natomiast podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne stanowiły 0,9% (586 podmiotów). Udział liczby pracujących powyższych dwóch grup podmiotów wyniósł odpowiednio 6,5% oraz 4,7% całkowitej liczby pracujących podmiotów powyżej 9 pracujących, natomiast udział ich przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odpowiednio 12,5% i 6,7% w ogóle przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wszystkich podmiotów powyżej 9 pracujących.

Executive summary

At the end of 2019, a total of 1 848 enterprises in Poland was involved in 3 979 entities abroad. Enterprises having foreign entities were mainly limited liability companies and joint stock companies, which constituted 65.1% and 27.3% of all enterprises having foreign entities in 2019, respectively. In the surveyed population of enterprises in Poland having foreign entities, the prevailing enterprises were the micro and small ones, i.e. those with the number of persons employed at the end of the year not exceeding 49 persons, and their share increased from 42.3% in 2018 to 42.8% in 2019. The voivodships with the largest number of enterprises having foreign entities at the end of 2019 were Mazowieckie (528 enterprises which showed involvement in 1 175 foreign entities), Śląskie (228 and 356, respectively), Małopolskie (184 and 397) and Wielkopolskie (172 and 314). Enterprises in Poland having foreign entities are mainly enterprises conducting economic activity in the area of manufacturing (617 enterprises were engaged in 1 181 foreign entities), trade; repair of motor vehicles (402 and 795, respectively), professional, scientific and technical activities (226 and 489) and construction (187 and 242).

The number of persons employed in 3 979 foreign units amounted to 201.1 thousand persons in 2019, which is by 3.5% higher than in 2018. The net revenues from sale of products, goods and materials of foreign entities in total amounted to 260.2 bn PLN in 2019 and increased by 4.0% compared to 2018. The value of the net revenues from sale of products, goods and materials for export of foreign entities stood in 2019 at 46.7 bn PLN, as compared to 52.1 bn PLN in 2018 (decrease by 10.2%). In 2019, a decrease (by 1.4%) of the value of import purchases carried out by foreign entities (76.5 bn PLN as compared to 77.6 bn PLN in 2018) was observed. Outlays for tangible fixed assets incurred in 2019 by foreign entities stood at 12.6 bn PLN and were by 10.6% higher as compared to outlays for tangible fixed assets in 2018 (11.4 bn PLN).

In 2019, foreign entities belonging to enterprises in Poland were located in 115 countries. Most of the foreign entities had their seats in countries bordering Poland: Germany, Czechia, Ukraine, Russia – at the end of 2019 the numbers were 575, 296, 279 and 210 foreign entities, respectively. At the end of 2019, foreign entities were located in 27 countries of the European Union – 2 455 entities (61.7% of all foreign entities). The largest number of persons employed in 2019 was observed in foreign entities located in Germany, Russia, Czechia and Hungary: 31.8 thousand, 22.1 thousand, 19.0 thousand and 14.4 thousand respectively, which altogether constituted 43.5% of the number of persons employed in all foreign entities. Taking into account the location of the surveyed foreign entities, high net revenues from sale of products, goods and materials in 2019 were gained by foreign entities in Germany and Czechia: 50.7 bn PLN (19.5% of net revenues from sale of products, goods and materials of all foreign entities) and 32.6 bn PLN (12.5%), respectively.

In 2019, 60.5% of all foreign entities conducted the same kind of activity as the parent enterprise in Poland. High share of foreign entities of the same kind of activity as the parent enterprise in Poland was engaged in transportation and storage (91.8%) and information and communication (81.0%). Most of the foreign entities conducted activity in the area of trade; repair of motor vehicles – 1 202 entities and in the area of manufacturing – 669 entities. The number of persons employed in 2019 in entities involved in manufacturing was by 70.6% higher than the number of persons employed in entities conducting activity in the area of trade; repair of motor vehicles (63.6 thousand persons and 37.3 thousand persons, respectively). The highest net revenues from sale of products, goods and materials in 2019 were gained by foreign entities conducting activity in the area of trade; repair of motor vehicles – 105.1 bn PLN. The net revenue from sale of products, goods and materials reached by entities conducting activity in the area of manufacturing amounted to 88.4 bn PLN. The highest values of net revenues from sale of products, goods and materials for export were gained by foreign entities conducting activity in the area of manufacturing and mining and quarrying (33.2 bn PLN and 5.0 bn PLN, respectively). The import purchases of foreign entities involved in manufacturing and trade; repair of motor vehicles constituted 95.2% of the value of import purchases in the surveyed period (51.2 bn PLN and 21.7 bn PLN, respectively).

In 2019 number of foreign branches belonging to enterprises in Poland was 459 and increased by 15.3% comparing to 2018 (398 foreign branches). Enterprises in Poland having foreign branches were engaged mainly in construction and manufacturing. Those two activities gathered the highest number of foreign branches in 2019, respectively 129 and 119 (28.1% and 25.9% of total surveyed population of foreign branches). In 2019 foreign branches belonging to enterprises in Poland were located in 79 countries. The countries with the highest amount of foreign branches were Germany, Czechia, Slovakia, Lithuania as well as Romania – at the end of 2019 it was respectively 159, 49, 22, 14 and 14 foreign branches.

In 2018, a total of 750 ultimate controlling institutional units conducted activity in Poland, which is 40.3% of all surveyed enterprises. Among UCIs, the highest percentage, as in the case of all surveyed enterprises, was constituted by enterprises conducting activity in the area of manufacturing, trade; repair of motor vehicles and construction (246, 170 and 105 enterprises). The number of foreign affiliates belonging to Polish UCIs in Poland in 2018 amounted to 1 625 entities. The largest number of foreign affiliates belonging to UCIs in 2018 was located in Germany – 299 units, in Czechia – 138, in Ukraine – 113 and in Great Britain – 79, which was 18.4%, 8.5%, 7.0% and 4.9% of all foreign affiliates in 2018, respectively. The highest net revenues from sale of products, goods and materials in 2018 were generated by foreign affiliates in Germany – 37.3 bn PLN.

The most important countries in terms of number of foreign entities were Germany, Czechia, Ukraine and Russia, while main countries of origin of foreign capital in Poland were the Netherlands, Germany, France, Luxembourg, the United Kingdom. Similar was the structure of the economic activity conducted by both groups of entities, with a dominating role of manufacturing and trade; repair of motor vehicles.

Enterprises in Poland which invested abroad in the form of branches, companies or shares in other entities having location abroad constituted small population in comparison to all enterprises conducting economic activity in Poland. Among 67 442 enterprises employing more than 9 persons and conducting in 2019 economic activity in Poland, a total of 1.3% were enterprises having foreign entities and not having foreign capital shares (888 enterprises), while enterprises having foreign entities and foreign capital shares constituted 0.9% (586 entities). The share of the number of persons employed of the above two groups of enterprises amounted respectively to 6.5% and 4.7% of the overall number of persons employed in enterprises employing more than 9 persons, while the share of their net revenues from sale of products, goods and materials amounted respectively to 12.5% and 6.7% in the overall net revenues from sale of products, goods and materials of all enterprises employing more than 9 persons.

Rozdział 1

Chapter 1

Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne

Enterprises in Poland having foreign entities

JEDNOSTKA ZAGRANICZNA to spółka, oddział lub inna jednostka z siedzibą za granicą, w której jednostka z innego kraju posiada udziały.

PRACUJĄCY – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej. Od 2018 r. w badaniu jest to przeciętna liczba pracujących wyliczana jako średnia w skali roku na podstawie okresów dziennych, tygodniowych, miesięcznych lub kwartalnych.

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW NA EKSPORT (EKSPORT) obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

ZAKUPY Z IMPORTU (IMPORT) to zakup z importu surowców, materiałów i półfabrykatów przeznaczonych na cele produkcyjne, import towarów przeznaczonych do dalszej odsprzedaży, import usług i import środków trwałych. Import obejmuje wewnątrzwspólnotowe nabycie z krajów członkowskich UE oraz import z krajów pozaunijnych.

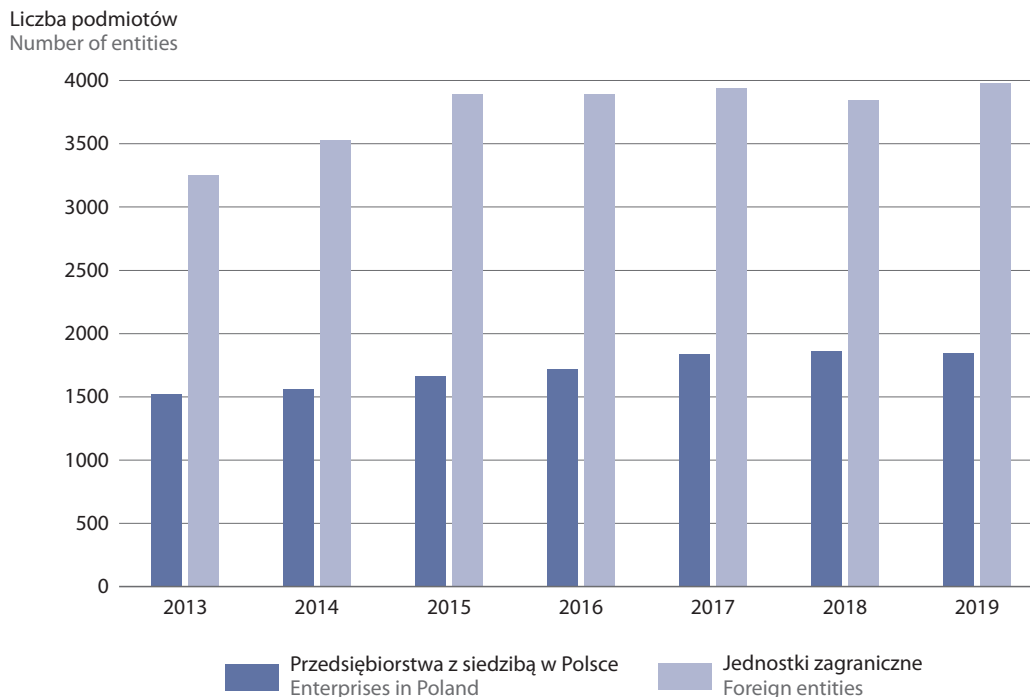
NAKLĄDY NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE to nakłady inwestycyjne oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych.

1.1. Liczba przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce i należących do nich jednostek zagranicznych

1.1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities

Na koniec 2019 roku 1 848 podmiotów z siedzibą w Polsce (spadek w stosunku do 2018 roku o 0,6%) wykazało zaangażowanie w 3 979 jednostkach za granicą w postaci udziałów, oddziałów lub innej formie (wzrost o 3,4% w porównaniu z 2018 rokiem).

Wykres 1. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne
 Chart 1. Enterprises in Poland and their foreign entities

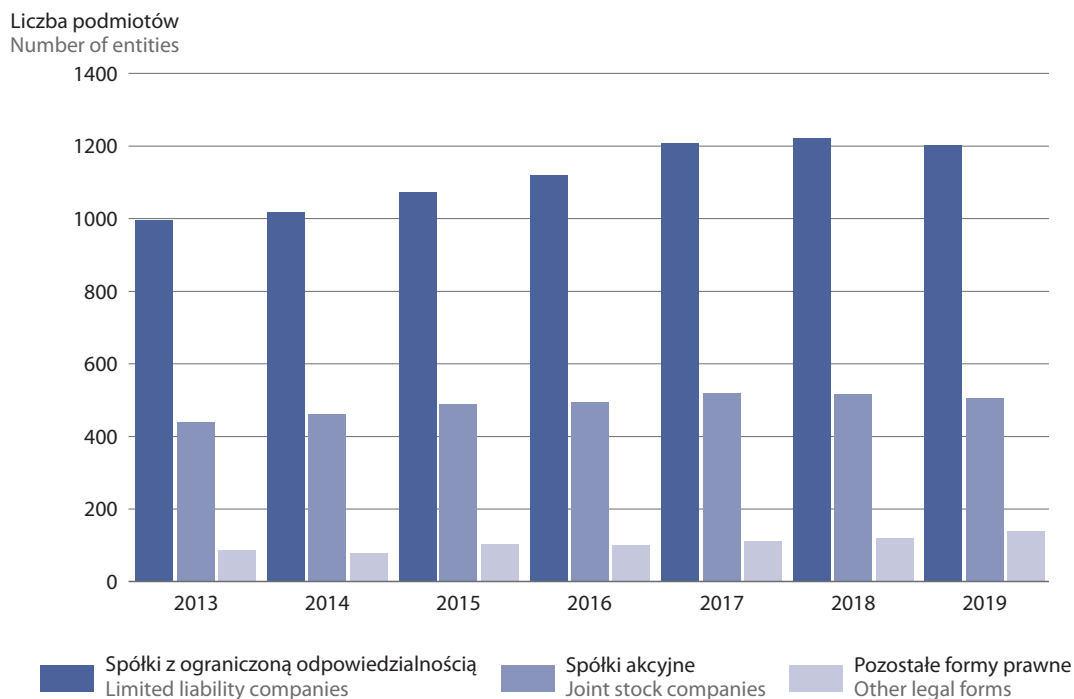

W badanej populacji przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne dominowały podmioty mikro i małe, tj. o liczbie pracujących na koniec roku nie przekraczającej 49 osób, a ich udział wzrósł z 42,3% w 2018 roku (787 podmiotów) do 42,8% w 2019 roku (791 podmiotów). Odsetek jednostek średnich (od 50 do 249 osób pracujących) obniżył się z poziomu 30,0% w 2018 roku (558 podmiotów) do 29,4% w 2019 roku (544 podmioty). Udział podmiotów dużych (250 i więcej pracujących) wzrósł nieznacznie z poziomu 27,7% w 2018 roku (514 podmiotów) do poziomu 27,8% w 2019 roku (513 podmiotów), pomimo niewielkiego spadku liczby tych podmiotów.

W 2019 roku podmioty należące do grup przedsiębiorstw stanowiły 84,5% ogółu badanych podmiotów posiadających jednostki zagraniczne (1 561 jednostek), wobec udziału na poziomie 82,9% w 2018 roku (1 541 jednostek).

W podziale na formy prawne, najwięcej podmiotów posiadających jednostki zagraniczne były to spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – 1 203 (65,1%), wobec odpowiednio 1 221 (65,7%) w 2018 roku oraz spółki akcyjne – 505 podmiotów (27,3%), wobec odpowiednio – 517 (27,8%) przed rokiem.

Wykres 2. Przedsiębiorstwa posiadające jednostki zagraniczne według form prawnych
 Chart 2. Enterprises in Poland having foreign entities by legal form

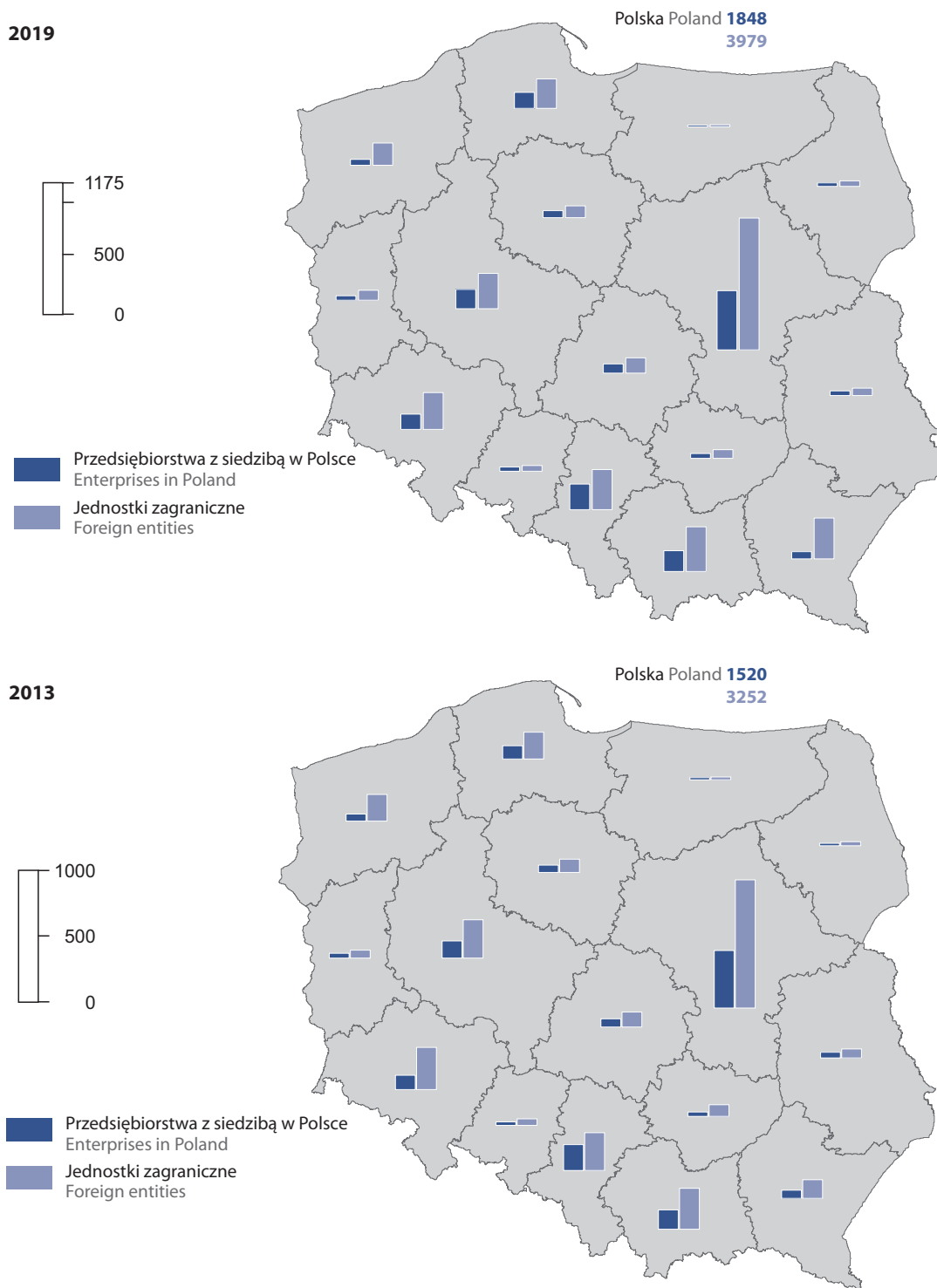

Województwa, w których na koniec 2019 roku siedzibę miała największa liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne, to podobnie jak w 2018 roku mazowieckie (528 podmiotów, które wykazały zaangażowanie w 1 175 jednostkach zagranicznych), śląskie (odpowiednio 228 i 356), małopolskie (184 i 397) oraz wielkopolskie (172 i 314). Najmniej podmiotów posiadających jednostki zagraniczne odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (14 podmiotów, które wykazały zaangażowanie w 17 jednostkach zagranicznych) oraz podlaskim (30 podmiotów i 48 jednostek zagranicznych).

Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające jednostki zagraniczne to głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa przemysłowego oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych. Te dwa rodzaje działalności skupiały największą liczbę badanych podmiotów w 2019 roku, odpowiednio 617 oraz 402 (33,4% i 21,8% ogółu badanej zbiorowości). Poza wyżej wymienionymi rodzajami działalności, największy odsetek podmiotów posiadających jednostki zagraniczne odnotowano, podobnie jak w 2018 roku, w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz w budownictwie, a liczba tych podmiotów w 2019 roku wyniosła odpowiednio 226 i 187 podmiotów (12,2% i 10,1% ogółu badanych podmiotów). W analizowanym okresie, łączny udział podmiotów z zakresu przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz budownictwa był nieznacznie niższy (77,5%) niż w 2018 roku (78,2%).

Mapa 1. Liczba przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce i ich jednostek zagranicznych według województw w 2013 i 2019 roku

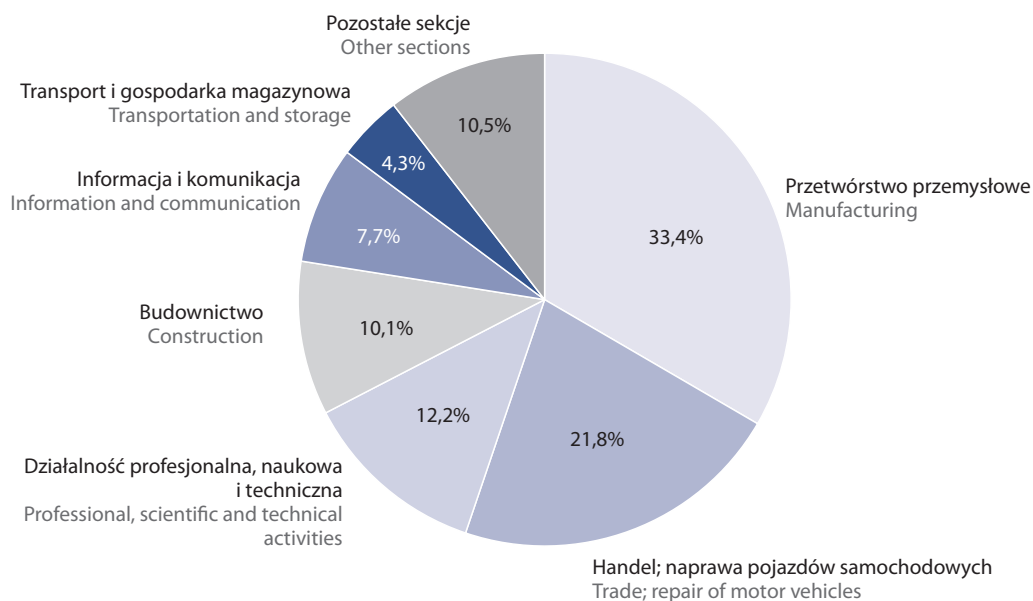
Map 1. Number of enterprises in Poland and their foreign entities by voivodship in 2013 and 2019

W 2019 roku podmioty prowadzące działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz informacji i komunikacji wykazały największe zaangażowanie za granicą, tj. odpowiednio 1 181 jednostek (wobec 1 191 w 2018 roku), 795 jednostek (794 w 2018 roku) i 567 jednostek zagranicznych (478 w 2018 roku), odpowiednio 29,7%, 20,0% i 14,2% wszystkich jednostek zagranicznych. Zmniejszyła się liczba jednostek zagranicznych należących do podmiotów z zakresu przetwórstwa przemysłowego (z 1191 w 2018 roku do 1181 w 2019 roku), zakwaterowania i gastronomii (z 57 w 2018 roku do 51 w 2019 roku) oraz liczba jednostek zagranicznych z zakresu wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 49 do 47).

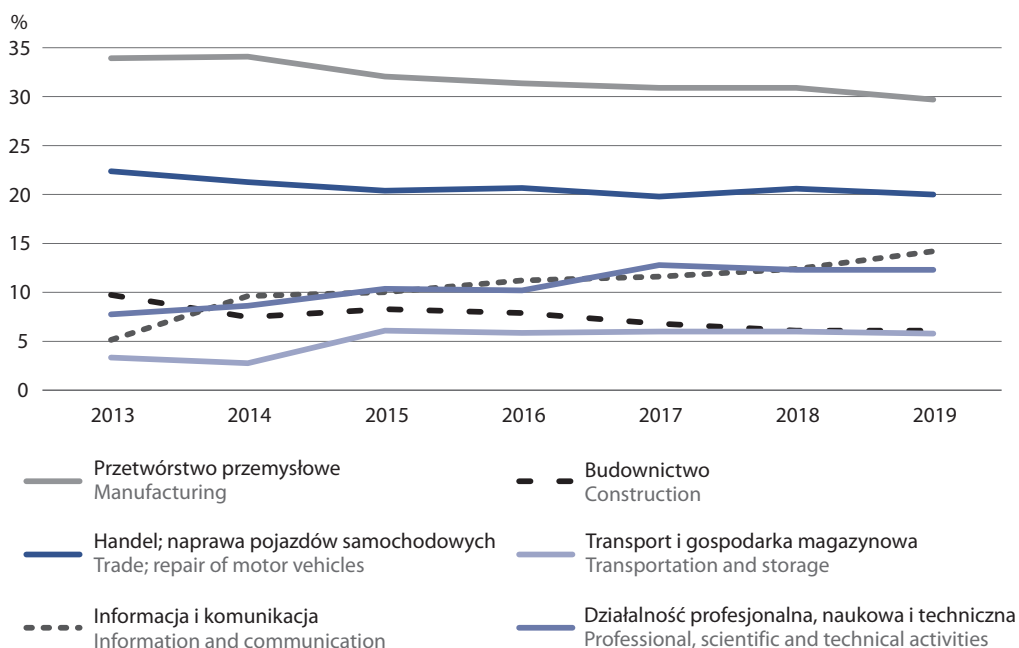
Wykres 3. Struktura liczby przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne według sekcji PKD w 2019 roku

Chart 3. Structure of number of enterprises in Poland having foreign entities by NACE section in 2019

Wykres 4. Udział liczby jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce

Chart 4. Share of number of foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland

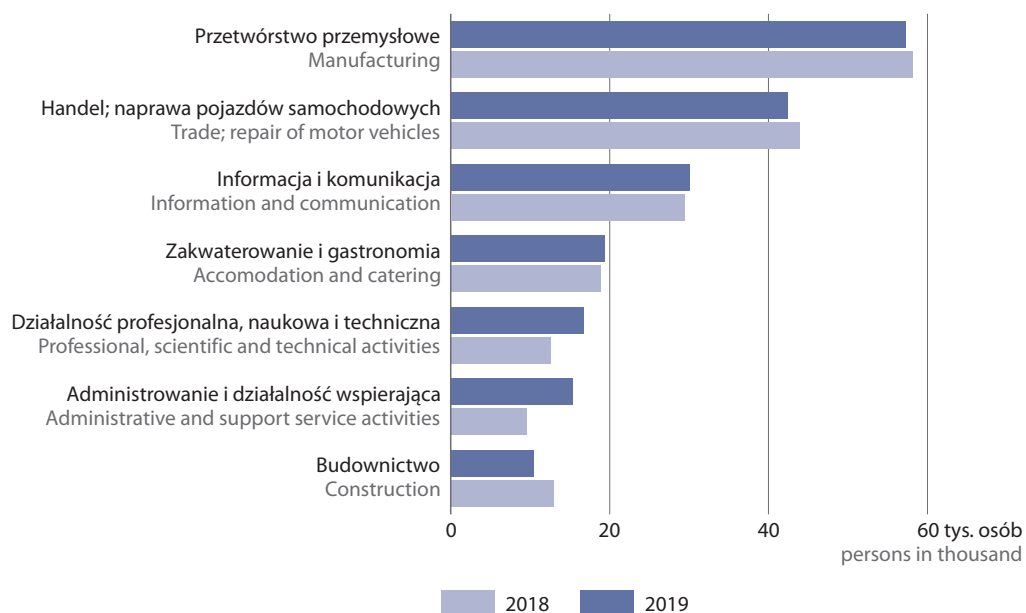
1.2. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według rodzaju działalności przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce

1.2. Number of persons employed of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland

Liczba pracujących w 3 979 jednostkach zagranicznych wyniosła 201,1 tys. osób w 2019 roku, o 3,5% więcej niż w 2018 roku (194,3 tys. osób). Pracujący w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce z zakresu przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych, informacji i komunikacji oraz zakwaterowania i gastronomii stanowili łącznie 74,1% (149,1 tys. osób) całkowitej liczby pracujących w jednostkach zagranicznych. W 2019 roku odnotowano znaczny wzrost liczby pracujących w stosunku do 2018 roku w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną (z 12,6 tys. osób do 16,7 tys. osób) oraz w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów z zakresu administrowania i działalności wspierającej (wzrost z 9,5 tys. osób do 15,3 tys. osób).

Wykres 5. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych według sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce

Chart 5. Number of persons employed in foreign entities by NACE section of enterprise in Poland

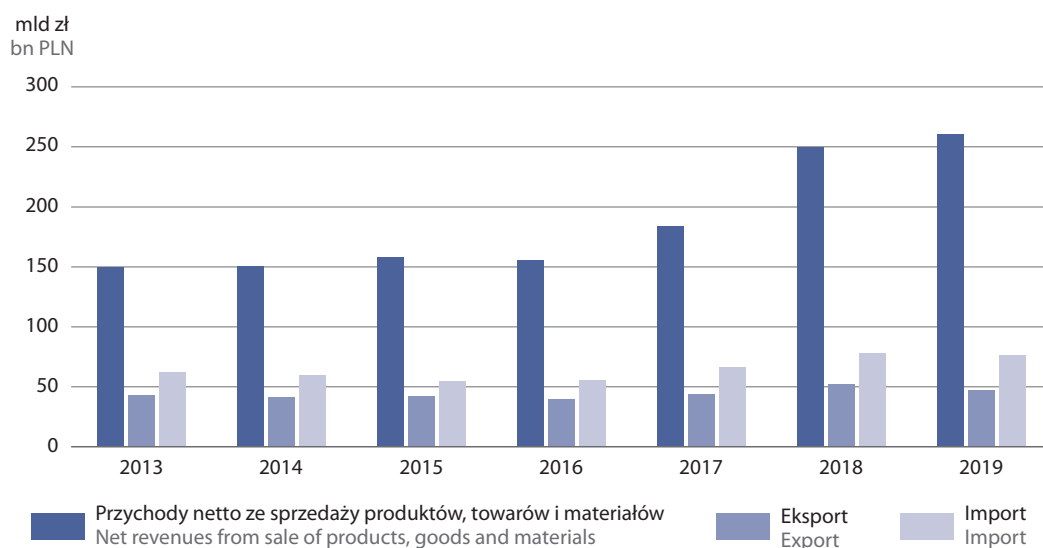
1.3. Wyniki finansowe jednostek zagranicznych według rodzaju działalności przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce

1.3. Financial results of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland

Przychody ogółem jednostek zagranicznych wyniosły w 2019 roku 274 057,3 mln zł i były wyższe o 4,9% od kosztów ogółem, które osiągnęły poziom 261 361,2 mln zł.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych ogółem wyniosły 260 206,6 mln zł w 2019 roku i zwiększyły się o 4,0% w porównaniu do 2018 roku (250 094,6 mln zł). Przeważającą część przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem (62,2% w 2019 roku wobec 63,5% w 2018 roku) stanowiły przychody jednostek zagranicznych należących do badanych podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, przy wzroście ich wartości z 158 926,9 mln zł w 2018 roku do 161 799,5 mln zł w 2019 roku. Przychody ze sprzedaży jednostek zagranicznych należących do podmiotów zaangażowanych w handel; naprawę pojazdów samochodowych osiągnęły 33 213,2 mln zł w 2019 roku (wzrost o 14,6% z poziomu 28 987,3 mln zł w 2018 roku) i stanowiły 12,8% ogółu przychodów netto ze sprzedaży jednostek zagranicznych.

Wykres 6. Podstawowe dane finansowe jednostek zagranicznych
 Chart 6. Basic financial data on foreign entities

Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksport) jednostek zagranicznych ukształtowała się na poziomie 46 743,6 mln zł w 2019 roku wobec 52 059,0 mln zł w 2018 roku (spadek o 10,2%). Udział eksportu jednostek zagranicznych ogółem stanowił 18,0% wartości ich przychodów netto ze sprzedaży. Zdecydowanie najwyższy udział w eksporcie ogółem miały jednostki zagraniczne należące do podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 68,5% (32 021,3 mln zł w 2019 roku). Spośród pozostałych rodzajów działalności, najbardziej znaczące wartości eksportu odnotowano w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów z zakresu górnictwa i wydobywania (4 746,9 mln zł – 10,2% eksportu ogółem) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (4 478,1 mln zł – 9,6% wartości eksportu ogółem).

Tablica 1. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w 2019 roku

Table 1. Basic data on foreign entities by selected NACE section of enterprise in Poland in 2019

Sekcja PKD NACE section	Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities	Liczba pracujących Number of persons employed	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynagrodzenia brutto Gross wages and salaries	Eksport Export	Import Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Ogółem Total	3 979	201 092	274 057,3	261 361,2	21 059,0	46 743,6	76 511,9	12 578,2
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1 181	57 206	170 293,3	164 580,2	7 460,4	32 021,3	61 807,2	7 757,6
Budownictwo Construction	242	10 390	3 581,0	3 321,4	1 258,7	92,1	125,6	19,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	795	42 405	34 159,0	29 540,5	2 275,9	4 478,1	11 704,2	1 115,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	231	2 992	4 287,1	4 423,0	259,3	380,1	362,1	6,9
Informacja i komunikacja Information and communication	567	30 140	12 492,3	10 758,6	4 510,9	1 586,0	559,8	172,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	489	16 728	11 779,7	10 636,4	1 728,9	2 228,3	870,8	921,9

W 2019 roku odnotowano spadek (o 1,4%) wartości zakupów z importu (importu) zrealizowanego przez jednostki zagraniczne (76 511,9 mln zł wobec 77 633,9 mln zł w 2018 roku). Zmniejszyła się wartość importu w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe (z 63 930,1 mln zł w 2018 roku do 61 807,2 mln zł w 2019 roku). Udział importu tych podmiotów stanowił 80,8% importu ogółem zrealizowanego przez jednostki zagraniczne. Zwiększyła się wartość importu jednostek należących do podmiotów prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych z 10 624,7 mln zł w 2018 roku do 11 704,2 mln zł w 2019 roku. Udział importu tych jednostek kształtował się na poziomie 15,3% wartości importu ogółem w 2019 roku i był wyższy niż udział eksportu tych jednostek w wartości eksportu ogółem (9,6% w 2019 roku).

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe poniesione w 2019 roku przez jednostki zagraniczne ukształtowały się na poziomie 12 578,2 mln zł i były wyższe o 10,6% w stosunku do 2018 roku (11 373,8 mln zł).

1.4. Charakterystyka przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce prowadzących działalność w sekcji przetwórstwo przemysłowe

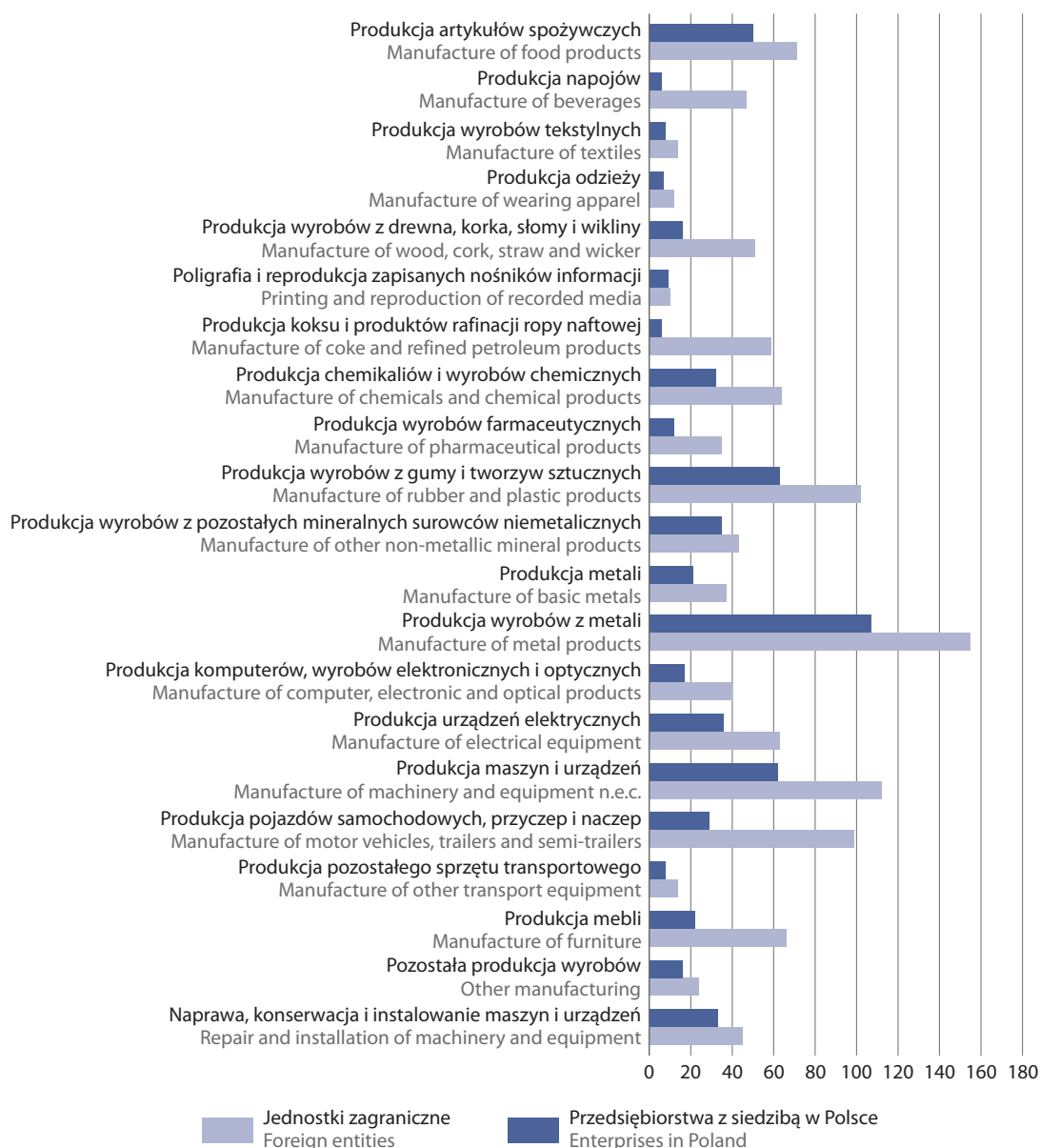
1.4. Characteristics of enterprises in Poland conducting activity in section Manufacturing

Największa liczba podmiotów z siedzibą w Polsce zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe w 2019 roku prowadziła działalność w zakresie produkcji wyrobów z metali (107 podmiotów), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (63), produkcji maszyn i urządzeń (62) oraz produkcji artykułów

spożywczych (50). Największe zaangażowanie za granicą mierzone liczbą jednostek zagranicznych wykazały podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji wyrobów z metali, maszyn i urządzeń, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (odpowiednio 155, 112, 102 i 99 jednostek zagranicznych w 2019 roku).

Wykres 7. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i ich jednostki zagraniczne według działów sekcji przetwórstwo przemysłowe w 2019 roku

Chart 7. Enterprises in Poland and their foreign entities by division in section Manufacturing in 2019

Tablica 2. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych działów sekcji przetwórstwo przemysłowe przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w 2019 roku

Table 2. Basic data on foreign entities by selected NACE division in section Manufacturing of enterprise in Poland in 2019

Wyszczególnienie Specification	Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities	Liczba pracujących Number of persons employed	Przychody ogółem Total revenues	Eksport Export	Import Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1181	57 206	170 293,3	32 021,3	61 807,2	7 757,6
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	71	1874	2 835,7	134,5	1 159,8	27,4
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej Manufacture of coke and refined petroleum products	59	7888	64 984,6	22 121,5	48 570,8	5 949,3
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	64	2162	3 223,2	730,6	861,6	52,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	102	4 636	2 540,2	783,6	929,6	268,7
Produkcja wyrobów z metali Manufacture of metal products	155	8 140	8 965,2	2 433,9	3 307,0	1 046,8
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	63	1 930	2 185,1	289,5	621,3	7,5
Produkcja maszyn i urządzeń Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	112	993	809,2	112,0	221,9	15,0
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	99	11 027	13 586,9	1 619,6	2 119,9	195,1
Produkcja mebli Manufacture of furniture	66	4 659	3 442,3	336,6	794,6	85,0

1.5. Charakterystyka przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2013–2019

1.5. Characteristics of enterprises in Poland having foreign entities in 2013–2019

Spośród badanych przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce, 729 podmiotów posiadało jednostki zagraniczne we wszystkich latach objętych analizą (2013–2019). W 2019 roku liczba jednostek zagranicznych należących do tej grupy podmiotów wyniosła 2 322 jednostki (58,4% liczby wszystkich jednostek zagranicznych w 2019 roku) i zwiększyła się o 11,9% w porównaniu do 2013 roku (2 075 jednostek), odnotowując wzrost w latach 2014, 2015 i 2019 oraz spadek w latach 2016, 2017 i 2018. Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych należących do omawianych 729 podmiotów z siedzibą w Polsce osiągnęła poziom 165,2 tys. osób w 2019 roku (82,2% liczby pracujących we wszystkich jednostkach zagranicznych). Dynamika liczby pracujących r/r we wszystkich analizowanych latach kształtowała się na poziomie od 103,9 do 118,6. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych należących do panelowej grupy 729 podmiotów z siedzibą w Polsce wzrosła od poziomu 128 818,5 mln zł w 2013 roku do 226 214,4 mln zł w 2019 roku (86,9% wartości przychodów netto ze sprzedaży osiągniętych przez wszystkie jednostki zagraniczne). Dynamika zmian wartości przychodów netto ze sprzedaży we wszystkich latach poza rokiem 2016 (spadek o 1,2%) kształtowała się na poziomie od 101,1 do 154,4.

Tablica 3. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce posiadających jednostki zagraniczne w latach 2013–2019

Table 3. Basic data on enterprises in Poland having foreign entities in 2013–2019

Wyszczególnienie Specification	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba przedsiębiorstw w Polsce Number of enterprises in Poland	729	729	729	729	729	729	729
Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities	2 075	2 367	2 393	2 390	2 298	2 296	2 322
Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych Number of persons employed in foreign entities	101 912	109 661	116 108	121 070	134 044	158 951	165 217
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych w mln zł Net revenues from sale of products, goods and materials of foreign entities in million PLN	128 818,5	130 246,8	134 936,3	133 279,5	143 691,0	221 854,0	226 214,4
Eksport Export	36 852,5	36 900,3	36 939,3	35 280,2	38 304,8	43 228,4	39 628,0
Import Import	54 388,1	54 432,0	48 280,0	49 392,7	61 411,8	71 649,2	70 018,2
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets	10 232,8	11 022,0	8 944,8	6 302,1	7 201,3	9 134,6	10 952,8

Rozdział 2

Chapter 2

Charakterystyka jednostek zagranicznych

Characteristics of foreign entities

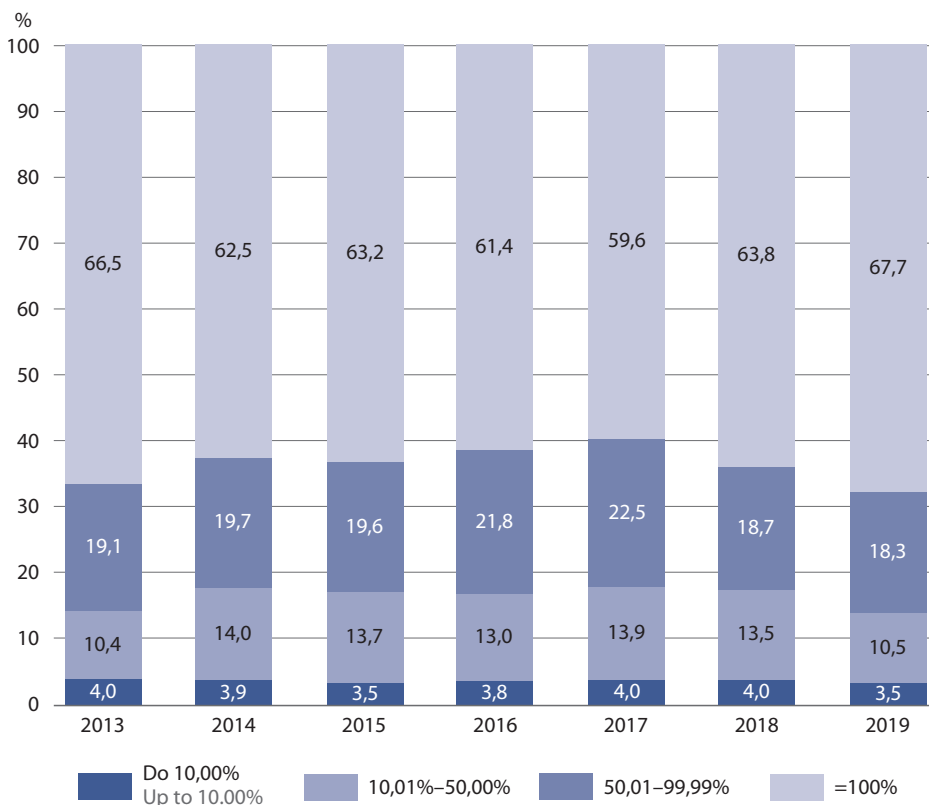
2.1. Liczba jednostek zagranicznych według udziału przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w ich kapitale

2.1. Number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland

W 2019 roku liczba jednostek zagranicznych wyniosła 3 979 i zwiększyła się o 3,4% w stosunku do 2018 roku (3 849 jednostek). Większość jednostek zagranicznych – 2 693 (67,7%) były to jednostki ze 100% udziałem podmiotu z siedzibą w Polsce w kapitale jednostki zagranicznej, wobec 2 456 jednostek w 2018 roku (63,8%). Zmniejszył się odsetek jednostek zagranicznych, w których udziały podmiotu z siedzibą w Polsce wynosiły od 50,01% do 99,99%, z 18,7% w 2018 roku do 18,3% w 2019 roku, przy wzroście ich liczby do 730 jednostek w 2019 roku z 720 jednostek w 2018 roku. Jednostki zagraniczne, dla których udział podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale nie przekraczał 50% stanowiły 14,0% wszystkich jednostek zagranicznych (17,5% w 2018 roku).

Wykres 8. Struktura liczby jednostek zagranicznych według udziału w ich kapitale przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce

Chart 8. Structure of number of foreign entities by share in their capital held by the enterprise in Poland

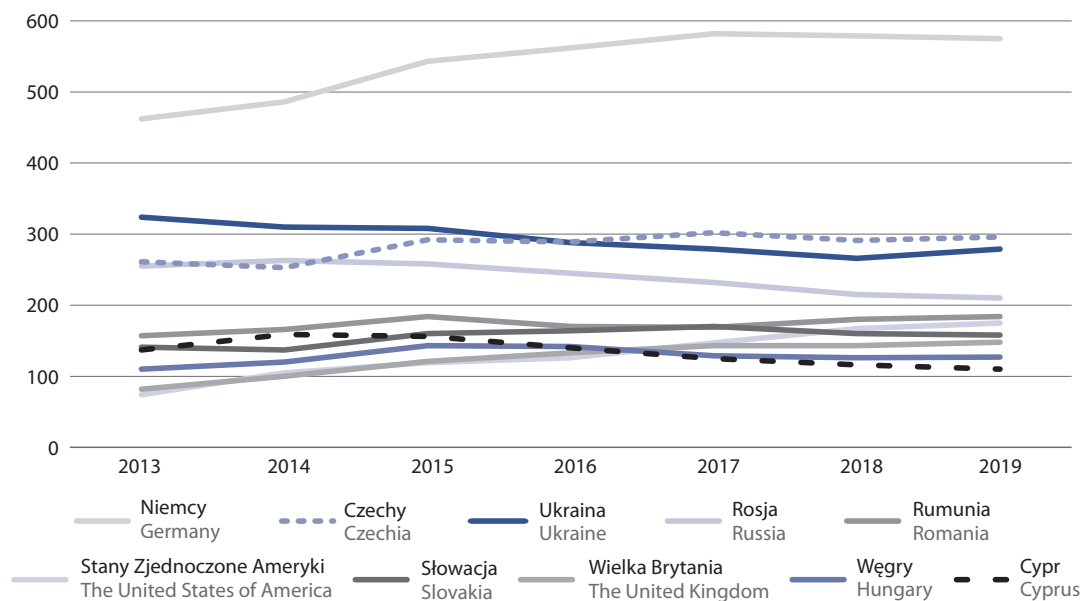

2.2. Charakterystyka jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby

2.2. Characteristics of foreign entities by country of their location

W 2019 roku jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane były w 115 krajach. Najwięcej jednostek zagranicznych miało swoje siedziby w krajach graniczących z Polską: Niemcy, Czechy, Ukraina, Rosja – na koniec 2019 roku było to odpowiednio 575, 296, 279 i 210 jednostek zagranicznych. W 2019 roku we wszystkich siedmiu krajach graniczących z Polską siedzibę miało 1 701 jednostek zagranicznych (wzrost o 0,4% w stosunku do 2018 roku) – 42,7% ogółu jednostek zagranicznych. Udział ten zmniejszył się w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyniósł 44,0% (1 694 jednostki zagraniczne).

Wykres 9. Liczba jednostek zagranicznych według kraju ich siedziby
Chart 9. Number of foreign entities by country of their location

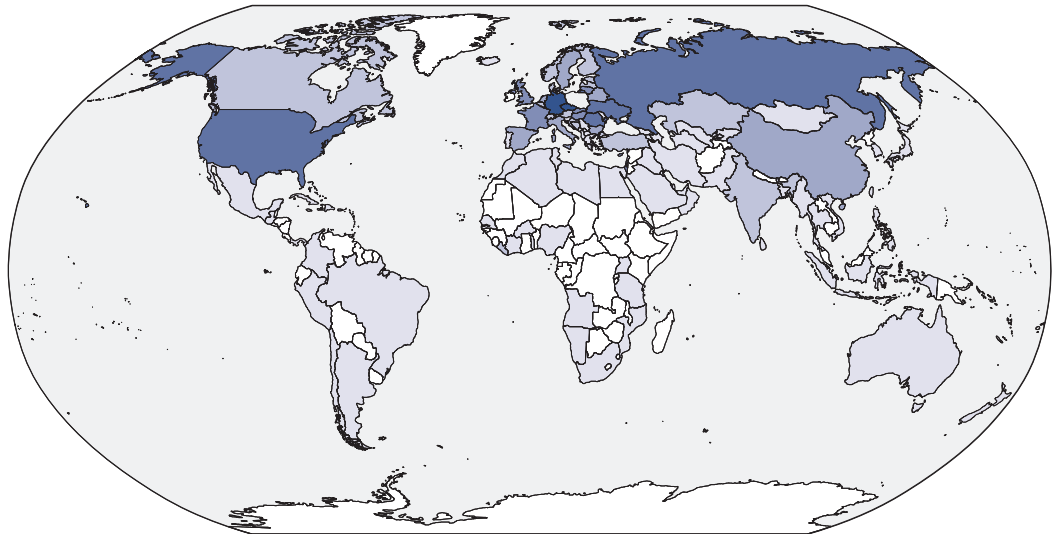

W porównaniu do 2018 roku największy wzrost liczby jednostek odnotowano na Ukrainie (o 13 jednostek zagranicznych) oraz w Hiszpanii (12). Największy spadek liczby jednostek zagranicznych w stosunku do 2018 roku odnotowano w Luksemburgu (10 jednostek), na Cyprze (6), w Rosji (5) oraz w Szwecji (5). Na koniec 2019 roku jednostki zagraniczne były zlokalizowane w 27 krajach Unii Europejskiej – łącznie 2 455 jednostek (61,7% wszystkich jednostek zagranicznych).

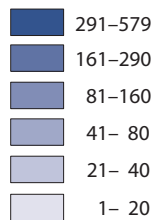
Tablica 4. Liczba jednostek zagranicznych według kontynentów
 Table 4. Number of foreign entities by continents

Kontynenty Continents	Lata Years						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem Total	3 252	3 532	3 890	3 897	3 941	3 849	3 979
Afryka Africa	60	70	81	81	82	82	86
Ameryka Południowa South America	24	28	35	36	39	39	43
Ameryka Północna North America	175	213	239	240	263	281	290
Australia i Oceania Australia and Oceania	10	21	17	17	14	11	11
Azja Asia	192	275	291	307	327	318	369
Europa Europe	2 791	2 925	3 227	3 216	3 216	3 118	3 180

Mapa 2. Jednostki zagraniczne należące do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce w 2019 roku
 Map 2. Foreign entities belonging to enterprises in Poland in 2019

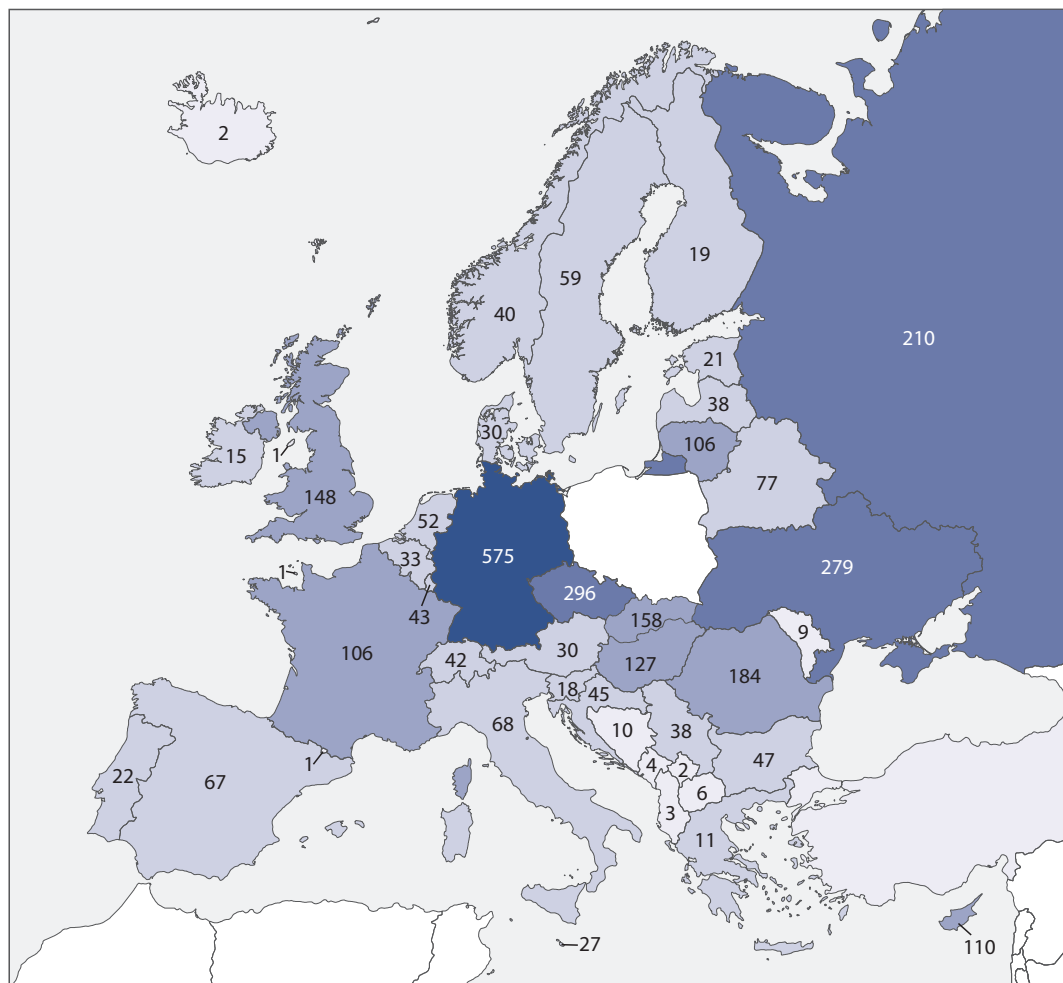

Liczba jednostek zagranicznych:
 Number of foreign entities:

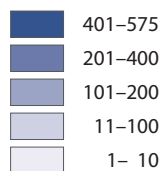
Mapa 3. Jednostki zagraniczne należące do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce zlokalizowane w krajach europejskich w 2019 roku

Map 3. Foreign entities in European countries belonging to enterprises in Poland in 2019

Liczba jednostek zagranicznych:

Number of foreign entities:

Największa liczba pracujących w 2019 roku przypadła na jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech, Rosji, w Czechach i na Węgrzech (odpowiednio 31,8 tys., 22,1 tys., 19,0 tys. i 14,4 tys. osób, co łącznie stanowiło 43,5% liczby pracujących we wszystkich jednostkach zagranicznych). Największy wzrost liczby pracujących w stosunku do 2018 roku odnotowano w jednostkach z siedzibą na Węgrzech – z 5,8 tys. do 14,4 tys. osób oraz w Stanach Zjednoczonych Ameryki – z 3,0 tys. osób do 6,8 tys. osób. Najbardziej znacząco zmniejszyła się w analizowanym okresie liczba pracujących w jednostkach z siedzibą w Wielkiej Brytanii (o 2,6 tys.), na Słowacji (2,1 tys.) oraz w Niemczech (1,9 tys. osób).

Analizując liczbę pracujących w odniesieniu do liczby jednostek zagranicznych, najwięcej pracujących na jedną jednostkę zagraniczną w 2019 roku odnotowano na Węgrzech (114 osób pracujących na jednostkę), w Rosji (105 osób przypadających na jednostkę) oraz Hiszpanii (80 osób pracujących na jednostkę).

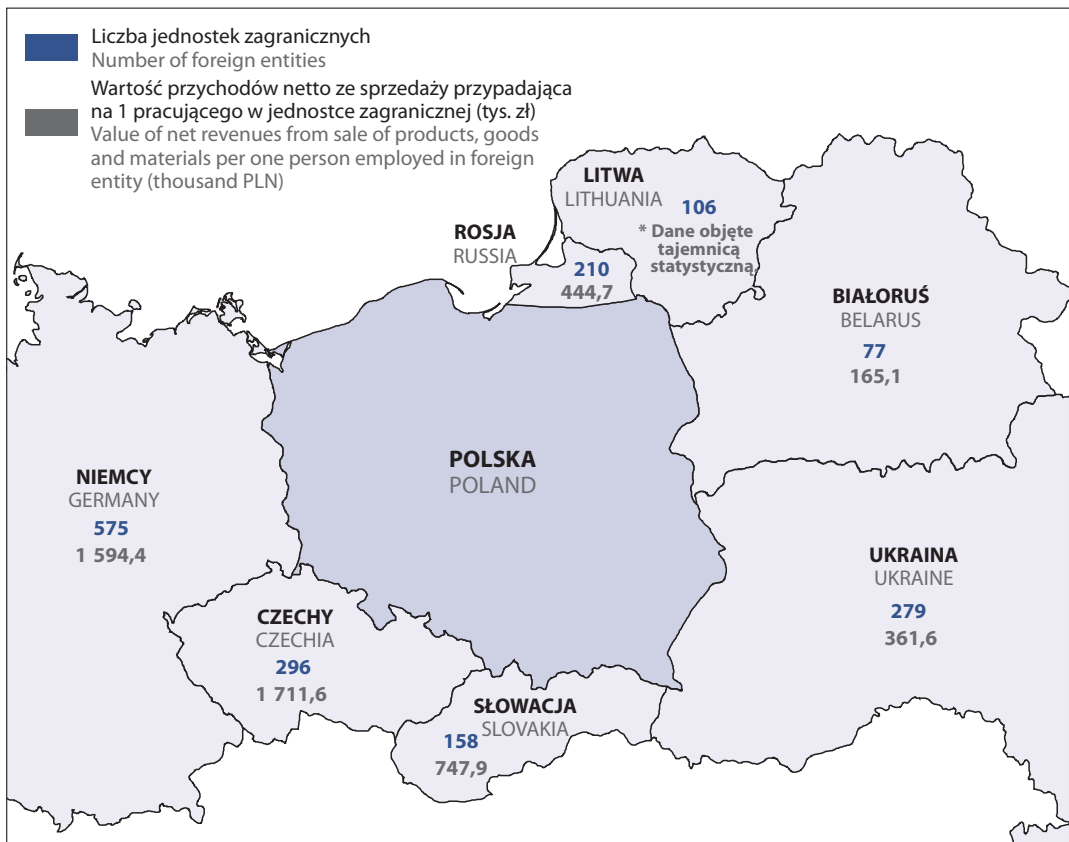
Tablica 5. Podstawowe dane dotyczące jednostek zagranicznych według wybranych krajów sąsiadujących z Polską w 2019 roku

Table 5. Basic data on foreign entities by selected country bordering Poland in 2019

Sekcja PKD NACE section	Liczba jedno- stek zagra- nicz- nych Number of fore- ign entities	Liczba pracu- jących Number of per- sons employ- ed	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wyna- gro- dzenia brutto Gross wages and salaries	Eksport Export	Import Import	Nakłady na rze- czowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Ogółem Total	3 979	201 092	274 057,3	261 361,2	21 059,0	46 743,6	76 511,9	12 578,2
w tym: of which:								
Białoruś Belarus	77	4213	827,1	797,8	97,7	296,3	243,8	67,9
Czechy Czechia	296	19018	33369,0	30743,2	1818,4	8627,3	26529,2	1641,2
Niemcy Germany	575	31829	51720,1	49816,2	5424,3	4357,6	7259,6	581,9
Rosja Russia	210	22116	10064,5	9072,1	886,0	338,8	2542,7	449,3
Słowacja Slovakia	158	6659	5008,1	4172,9	456,5	505,0	2325,2	220,3
Ukraina Ukraine	279	13515	5125,3	4278,8	374,7	1160,5	1566,6	471,7

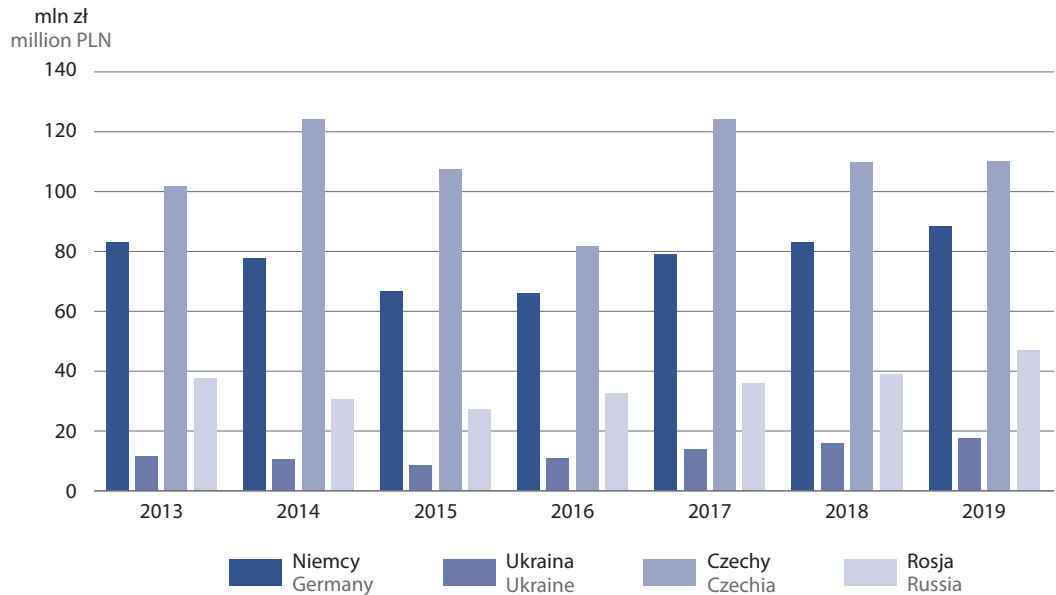
Uwzględniając lokalizację badanych jednostek zagranicznych, wysokie przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2019 roku osiągnęły jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech – 50 749,3 mln zł (19,5% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wszystkich jednostek zagranicznych) oraz Czechach – 32 551,1 mln zł (12,5%). W stosunku do 2018 roku, przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zagranicznych zlokalizowanych w Niemczech zwiększyły się o 5,5%, natomiast w Czechach o 2,1%. Zwiększyły się także o 67,5% przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnięte przez jednostki zagraniczne z siedzibą w Szwajcarii (z 1 022,6 mln zł w 2018 roku do 1 712,5 mln zł w 2019 roku) oraz o 62,5% przez jednostki zlokalizowane w Hiszpanii (z 2 062,1 mln zł w 2018 roku do 3 344,2 mln zł w 2019 roku).

Mapa 4. Jednostki zagraniczne z siedzibą w krajach sąsiadujących z Polską w 2019 roku
 Map 4. Foreign entities in countries bordering Poland in 2019

Wykres 10. Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przypadająca na jedną jednostkę zagraniczną dla wybranych krajów siedziby jednostki zagranicznej

Chart 10. Value of net revenues from sale of products, goods and materials per one foreign entity by selected country of foreign entity's location

2.3. Charakterystyka jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności

2.3. Characteristics of foreign entities by their NACE section

Podmioty z siedzibą w Polsce nie zawsze angażowały się za granicą w ten sam rodzaj działalności, który prowadziły w kraju. W 2019 roku, 60,5% wszystkich jednostek zagranicznych prowadziło ten sam rodzaj działalności co podmiot macierzysty z siedzibą w Polsce. Najwyższy udział jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności co podmiot z siedzibą w Polsce odnotowano w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (91,8%). Wysoki był on również dla informacji i komunikacji (81,0%). Podmioty prowadzące w Polsce działalność w przetwórstwie przemysłowym częściej angażowały się w inną działalność za granicą, przede wszystkim w handel; naprawę pojazdów samochodowych (39,5% jednostek zagranicznych), działalność profesjonalną, naukową i techniczną (5,2%) oraz budownictwo (2,7%).

Tablica 6. Rozkład liczby jednostek zagranicznych według sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i PKD jednostki zagranicznej w 2019 roku

Table 6. Structure of number of foreign entities by NACE section of enterprise in Poland and NACE section of foreign entity in 2019

Sekcja PKD podmiotu z siedzibą w Polsce NACE section of enterprise in Poland	Liczba podmiotów w Polsce Number of enterprises in Poland	Sekcja PKD jednostki zagranicznej NACE section of foreign entity																	Liczba jednostek zagranicznych Number of foreign entities		
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	P	Q	R		S	
B	13	1	15	3	0	1	7	2	1	0	0	2	0	13	0	0	0	0	0	45	
C	617	4	16	501	3	5	32	467	13	1	9	25	9	61	17	0	0	1	17	1181	
D	14	0	16	2	15	0	0	0	0	0	0	1	0	13	0	0	0	0	0	47	
E	10	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	7	
F	187	2	0	18	1	0	181	11	0	1	1	6	11	7	2	0	0	0	1	242	
G	402	2	1	81	1	0	4	600	11	0	14	13	10	39	16	0	0	0	3	795	
H	80	0	0	2	0	0	0	9	212	1	0	0	0	3	4	0	0	0	0	231	
I	11	0	0	0	0	0	0	1	0	35	0	6	1	4	3	0	0	0	1	51	
J	143	0	0	4	4	0	1	13	0	0	459	7	2	67	4	0	0	0	6	567	
L	58	1	0	9	0	0	30	7	0	1	9	7	42	8	3	0	0	0	0	117	
M	226	1	3	45	8	4	21	86	28	1	21	30	10	196	25	1	2	1	6	489	
N	64	0	0	4	0	2	3	4	4	1	4	10	3	4	102	1	0	0	2	144	
P	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	7	0	0	0	8	
Q	9	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	26	0	0	30	
R	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2	0	5	
S	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	20
Suma Sum	1848	11	52	669	32	15	279	1202	269	41	519	109	88	416	180	9	28	14	46	3979	

Spośród wszystkich rodzajów działalności, w przypadku ośmiu rodzajów działalności podmioty z siedzibą w Polsce angażowały się głównie w tę samą działalność za granicą. W przypadku siedmiu rodzajów działalności (m.in. górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, obsługa rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) podmioty za granicą angażowały się częściej w inną działalność.

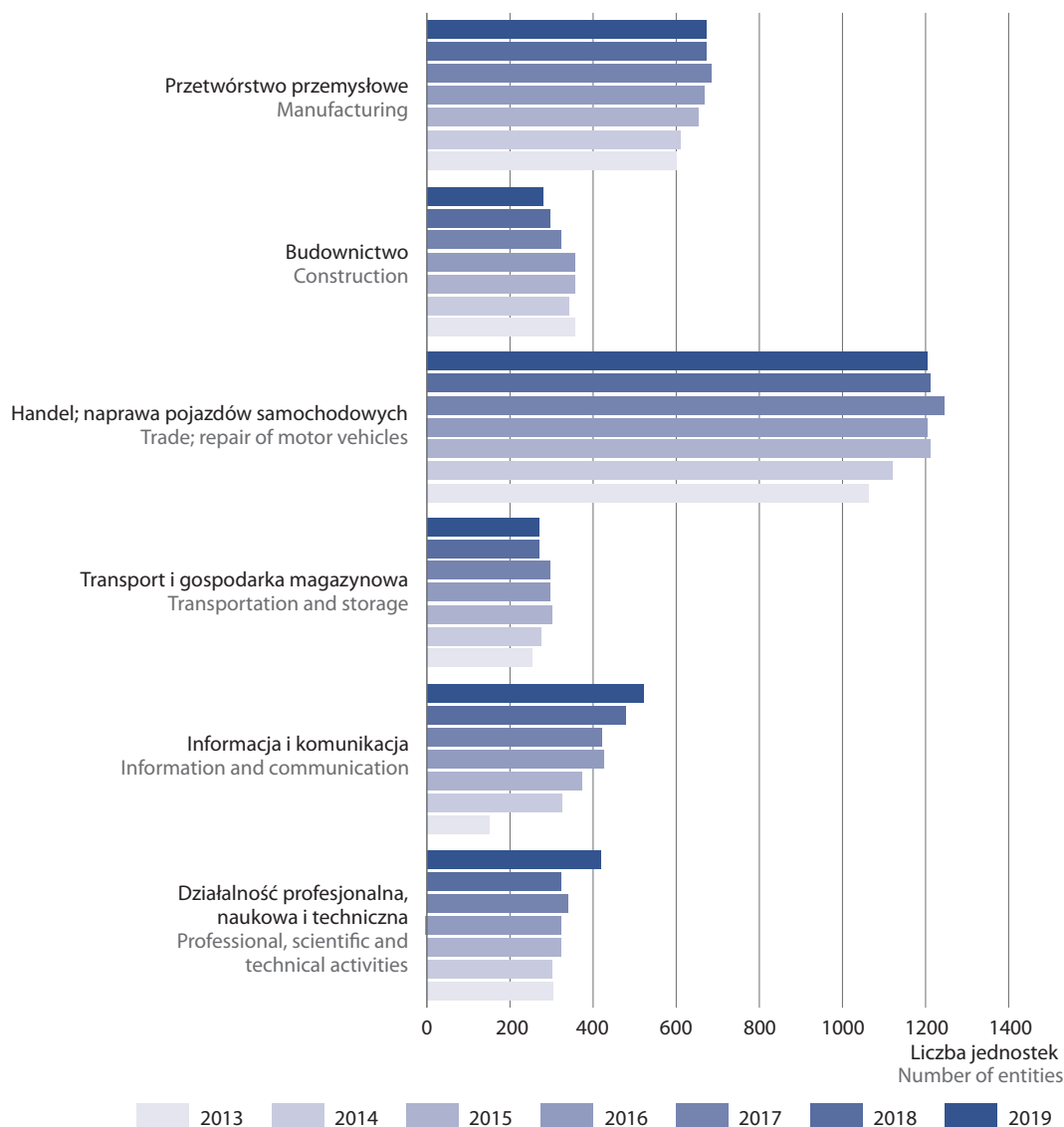
Tablica 7. Udział liczby jednostek zagranicznych o takim samym rodzaju działalności jak przedsiębiorstwo z siedzibą w Polsce w ogóle jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD

Table 7. Share of foreign entities with the same kind of activity as an enterprise in Poland in total number of foreign entities by NACE section

Sekcja PKD NACE section	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	w % in %						
Ogółem Total	58,1	57,0	59,9	61,2	60,2	61,1	60,5
w tym of which:							
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	51,9	45,1	46,4	52,1	45,2	35,0	33,3
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	44,8	42,4	42,4	42,8	43,8	43,7	42,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	51,6	32,1	34,0	36,1	26,9	28,6	31,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	75,0	75,0	75,0	75,0	85,7	71,4	42,9
Budownictwo Construction	74,1	79,9	72,4	74,4	75,3	77,1	74,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	77,7	78,3	78,6	78,8	81,8	77,0	75,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	87,2	85,7	92,8	94,3	92,8	91,7	91,8
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	71,9	55,6	52,6	53,3	36,8	61,4	68,6
Informacja i komunikacja Information and communication	76,6	88,5	88,2	90,8	86,0	88,3	81,0
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	24,7	21,0	24,7	24,1	25,2	30,1	35,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	54,8	43,9	36,5	40,2	32,4	36,9	40,1
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	27,3	26,2	60,9	57,1	66,9	75,7	70,8

W 2019 roku najwięcej jednostek zagranicznych prowadziło działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 1 202 jednostki wobec 1 207 jednostek w 2018 roku (spadek o 0,4%), a udział tych jednostek w zbiorowości wszystkich jednostek zagranicznych obniżył się do 30,2% w 2019 roku wobec 31,4% w 2018 roku. Jednostki zagraniczne z zakresu przetwórstwa przemysłowego stanowiły drugą pod względem liczebności grupę – 669 jednostek w 2019 roku wobec 671 jednostek w 2018 roku (spadek o 0,3%), przy spadku udziału tej grupy podmiotów z 17,4% w 2018 roku do 16,8% w 2019 roku. Trzecią, najliczniejszą grupę podmiotów stanowiły jednostki zagraniczne zaangażowane w działalność z zakresu informacji i komunikacji – 519 jednostek, a ich udział wyniósł 13,0% w całej populacji jednostek zagranicznych. Podobnie jak w roku poprzednim, liczba podmiotów działających za granicą w budownictwie zmniejszyła się – 279 jednostek w 2019 roku wobec 294 jednostek w 2018 roku.

Wykres 11. Liczba jednostek zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD
 Chart 11. Number of foreign entities according to their kind of activity by selected NACE section

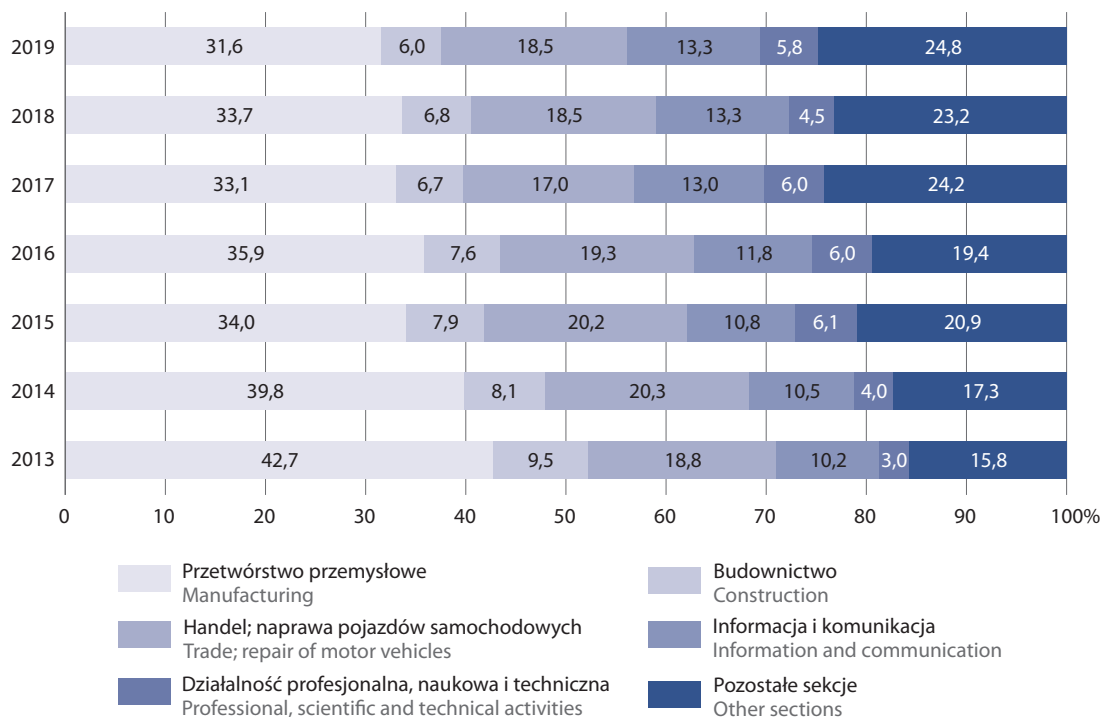

Liczba pracujących w jednostkach z zakresu przetwórstwa przemysłowego (63,6 tys. osób w 2019 roku) była o 70,6% większa niż liczba pracujących w jednostkach prowadzących działalność w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (37,3 tys. osób). W przypadku liczby jednostek zagranicznych relacja była odwrotna – jednostki zagraniczne zaangażowane w handel; naprawę pojazdów samochodowych stanowiły o 79,7% większą zbiorowość niż jednostki zagraniczne z zakresu przetwórstwa przemysłowego, co przełożyło się na wielkość jednostek zagranicznych mierzoną liczbą pracujących na 1 jednostkę zagraniczną: 95 osób pracujących przypadają średnio na 1 jednostkę z zakresu przetwórstwa przemysłowego wobec 31 osób pracujących w 1 jednostce handlowej. Udział liczby pracujących w jednostkach z zakresu przetwórstwa przemysłowego zmniejszył się z 33,7% w 2018 roku do 31,6% w 2019 roku (przy spadku liczby pracujących w tych podmiotach o 2,7%). Udział liczby pracujących w jednostkach zagranicznych zaangażowanych w działalność z zakresu handlu; naprawy pojazdów samochodowych pozostał na tym samym poziomie – 18,5% w 2019 roku i 2018 roku (przy wzroście liczby pracujących o 3,6%). Liczba pracujących w jednostkach zagranicznych z zakresu informacji i komunikacji oraz zakwaterowania i gastronomii wy-

niosła odpowiednio 26,7 tys. osób i 19,0 tys. osób w 2019 roku (wzrost w stosunku do 2018 roku o 3,4% oraz 2,0%), a udział liczby pracujących w tych rodzajach działalności w całkowitej liczbie pracujących w jednostkach zagranicznych pozostał na tym samym poziomie dla jednostek zaangażowanych w działalność z zakresu informacji i komunikacji (13,3% w 2018 roku oraz w 2019 roku) oraz zmniejszył się z 9,6% do 9,4% dla jednostek prowadzących działalność w obszarze zakwaterowania i gastronomii. Największe jednostki zagraniczne według liczby pracujących w jednej jednostce zagranicznej prowadziły, podobnie jak w 2018 roku, działalność z zakresu zakwaterowania i gastronomii – 463 osoby pracujące na 1 jednostkę zagraniczną.

Wykres 12. Struktura liczby pracujących w jednostkach zagranicznych według ich rodzaju działalności dla wybranych sekcji PKD

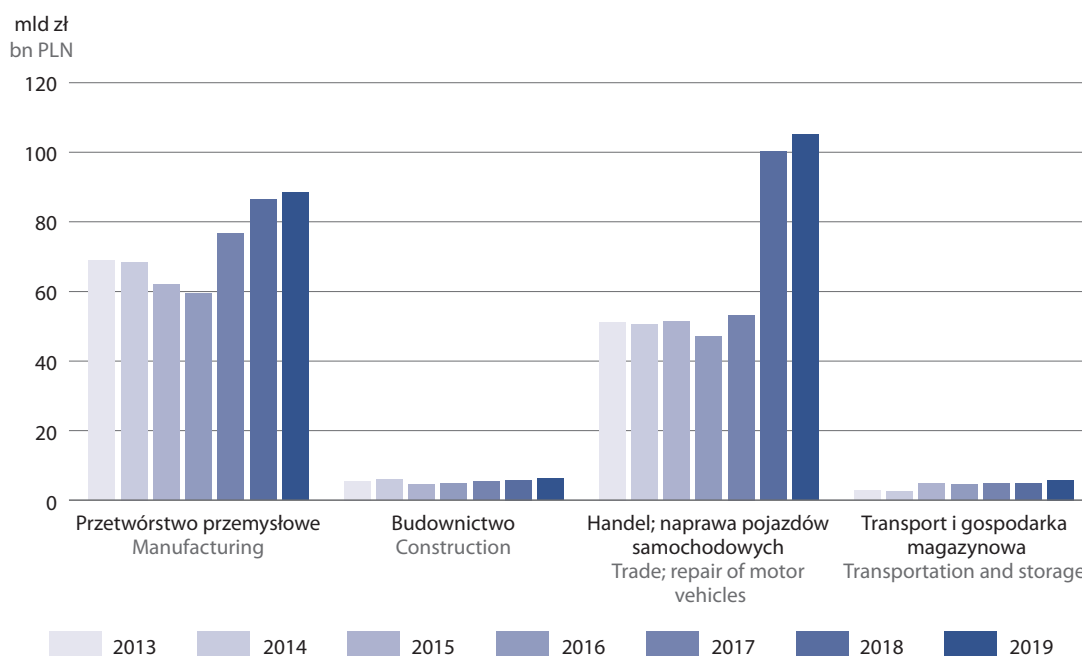
Chart 12. Structure of number of persons employed in foreign entities according to their kind of activity by selected NACE section

Najwyższe przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2019 roku osiągnęły, podobnie jak w 2018 roku, jednostki zagraniczne prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 105 050,9 mln zł wobec 100 312,6 mln zł w 2018 roku, co oznacza wzrost wartości przychodów o 4,7%. Udział w przychodach netto ze sprzedaży ogółem wszystkich jednostek zagranicznych odnotowany przez podmioty z zakresu handlu; naprawy pojazdów samochodowych zwiększył się z poziomu 40,1% w 2018 roku do 40,4% w 2019 roku. Przychody netto ze sprzedaży jednostek prowadzących działalność w przetwórstwie przemysłowym wyniosły w 2019 roku 88 367,8 mln zł wobec 86 450,4 mln zł w 2018 roku, a udział tych przychodów w 2019 roku ukształtował się na poziomie 34,6% wobec 34,0% w 2018 roku. Jednostki zagraniczne z zakresu wytwarzania, zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę zwiększyły wartość przychodów netto ze sprzedaży ogółem z 19 963,0 mln zł w 2018 roku do 20 557,4 mln zł w 2019 roku (o 3,0%), przy jednoczesnym spadku ich udziału w przychodach netto ze sprzedaży wszystkich jednostek zagranicznych z 8,0% w 2018 roku do 7,9% w 2019 roku.

Wykres 13. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla wybranych sekcji PKD jednostek zagranicznych

Chart 13. Net revenues from sale of products, goods and materials by selected NACE section of foreign entity

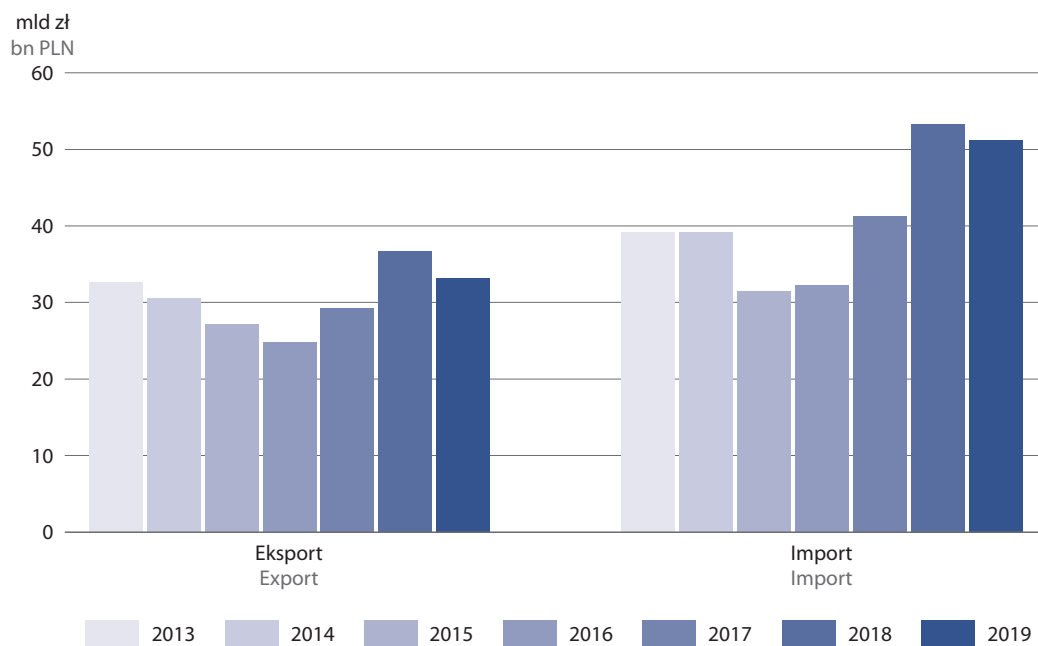
Najwyższe wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksportu) wykazały jednostki zagraniczne prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym oraz górnictwie i wydobywaniu (odpowiednio 33 188,8 mln zł i 4 963,2 mln zł w 2019 roku wobec 36 680,1 mln zł i 6 935,9 mln zł w 2018 roku), co oznacza spadek eksportu jednostek z zakresu przetwórstwa przemysłowego o 9,5% oraz eksportu jednostek zaangażowanych w górnictwo i wydobywanie o 28,4%. Największy udział eksportu w wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem odnotowano, podobnie jak w 2018 roku, dla jednostek zagranicznych prowadzących działalność z zakresu górnictwa i wydobywania oraz przetwórstwa przemysłowego, odpowiednio 64,3% oraz 37,6%.

Zakupy z importu jednostek zagranicznych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawę pojazdów samochodowych stanowiły 95,2% wartości importu ogółem w badanym okresie (odpowiednio 51 214,4 mln zł oraz 21 658,9 mln zł). Import dokonany przez jednostki prowadzące powyższe rodzaje działalności był znacznie wyższy od wartości ich eksportu (o 94,8%).

Największe nakłady na rzeczowe aktywa trwałe ponosiły jednostki zagraniczne zaangażowane w górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawę pojazdów samochodowych. Zwiększyły się znacząco nakłady na rzeczowe aktywa trwałe jednostek z zakresu górnictwa i wydobywania (z 3 761,0 mln zł w 2018 roku do 5 801,1 mln zł w 2019 roku). Nakłady jednostek zagranicznych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe zmniejszyły się z 3 807,7 mln zł w 2018 roku do 3 477,0 w 2019 roku. Łącznie jednostki zaangażowane w trzy powyższe rodzaje działalności zrealizowały w 2019 roku 85,1% ogólnej wartości nakładów na rzeczowe aktywa trwałe.

Wykres 14. Eksport i import jednostek zagranicznych prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego

Chart 14. Export and import of foreign entities engaged in section Manufacturing

Rozdział 3

Chapter 3

Charakterystyka oddziałów zagranicznych

Characteristics of foreign branches

ODDZIAŁ ZAGRANICZNY to wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywana przez przedsiębiorcę za granicą, czyli poza jego siedzibą lub głównym miejscem wykonywania działalności.

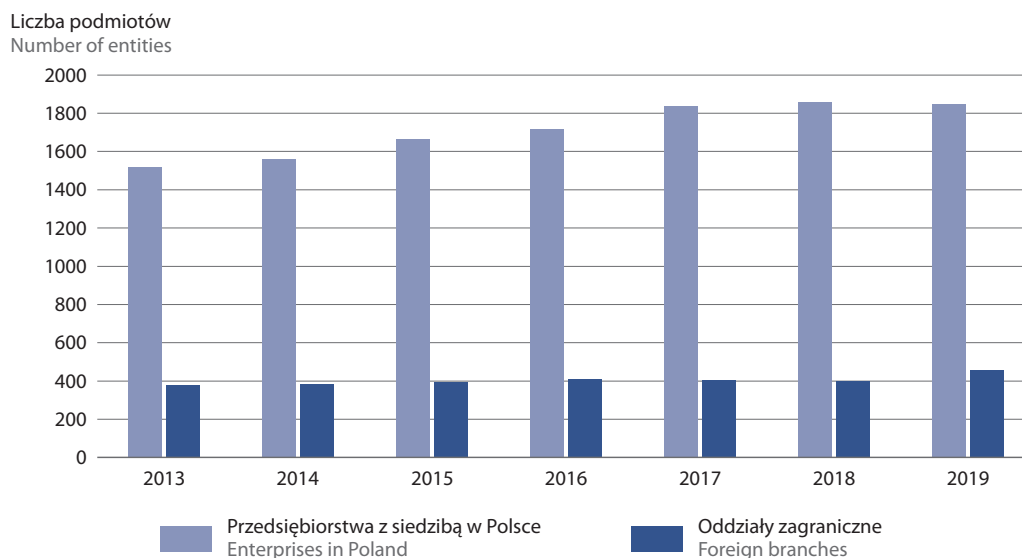
3.1 Charakterystyka oddziałów zagranicznych według sekcji PKD

3.1 Characteristics of foreign branches by NACE section

W 2019 roku liczba oddziałów zagranicznych należących do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce wyniosła 459 i zwiększyła się o 15,3% w stosunku do 2018 roku (398 oddziałów).

Wykres 15. Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce i ich oddziały zagraniczne

Chart 15. Enterprises in Poland and their foreign branches

Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające oddziały zagraniczne to głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w zakresie budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego. Te dwa rodzaje działalności skupiały największą liczbę oddziałów zagranicznych w 2019 roku, odpowiednio 129 oraz 119 (28,1% i 25,9% ogółu badanej zbiorowości oddziałów). Poza wyżej wymienionymi rodzajami działalności, największy odsetek podmiotów posiadających oddziały zagraniczne odnotowano dla handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz informacji i komunikacji, a liczba oddziałów zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce prowadzących powyższe działalności wyniosła w 2019 roku odpowiednio 66 i 63 (14,4% i 13,7% ogółu oddziałów zagranicznych).

Największe zaangażowanie za granicą przedsiębiorstw prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego mierzone liczbą oddziałów zagranicznych wykazały podmioty z obszaru produkcji wyrobów z metali (38 oddziałów zagranicznych), produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (14) oraz produkcji maszyn i urządzeń (13).

Tablica 8. Podstawowe dane dotyczące oddziałów zagranicznych według wybranych sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w 2019 roku

Table 8. Basic data on foreign branches by selected NACE section of enterprise in Poland in 2019

Sekcja PKD NACE section	Liczba oddziałów zagranicznych Number of foreign branches	Liczba pracujących Number of persons employed	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynagrodzenia brutto Gross wages and salaries	Eksport Export	Import Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Ogółem Total	459	16 214	8 227,9	7 287,9	2 249,1	1 400,0	1 651,6	194,3
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	119	4 798	2 164,0	2 148,6	594,2	884,9	699,6	28,5
Budownictwo Construction	129	9 176	3 339,6	3 176,0	1 268,0	26,6	103,5	4,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	66	600	1 728,8	1 181,3	90,6	464,5	829,2	3,3
Informacja i komunikacja Information and communication	63	152	35,5	94,7	34,2	0,0	0,0	0,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	28	96	241,2	161,5	20,4	17,0	1,0	0,5

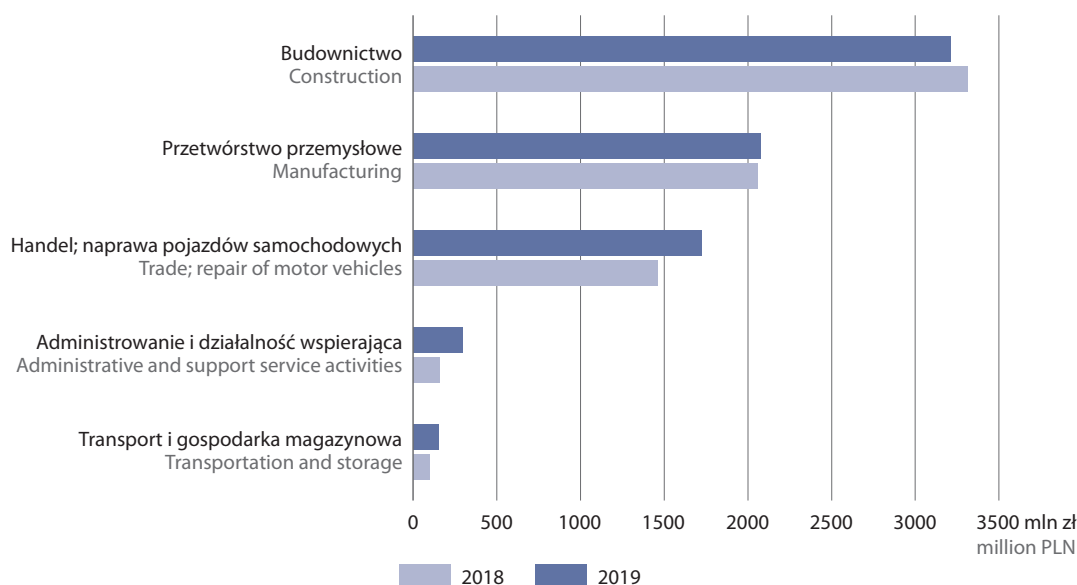
Liczba pracujących w 459 oddziałach zagranicznych wyniosła 16,2 tys. osób w 2019 roku. Pracujący w jednostkach zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce z zakresu budownictwa i przetwórstwa przemysłowego stanowili łącznie 86,2% (14,0 tys. osób) całkowitej liczby pracujących w oddziałach zagranicznych.

Przychody ogółem oddziałów zagranicznych wyniosły w 2019 roku 8 227,9 mln zł i były wyższe o 12,9% od kosztów ogółem, które osiągnęły poziom 7 287,9 mln zł.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oddziałów zagranicznych ogółem wyniosły 7 863,2 mln zł w 2019 roku i zwiększyły się o 4,6% w porównaniu do 2018 roku (7 518,6 mln zł). Przeważającą część przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem stanowiły przychody oddziałów zagranicznych należących do badanych podmiotów prowadzących działalność w zakresie budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego – 40,9% oraz 26,4% (odpowiednio 3 214,3 mln zł i 2 075,9 mln zł). Przychody ze sprzedaży oddziałów zagranicznych należących do podmiotów zaangażowanych w handel; naprawę pojazdów samochodowych osiągnęły 1 721,2 mln zł w 2019 roku (21,9%).

Wykres 16. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w oddziałach zagranicznych według sekcji PKD przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce

Chart 16. Net revenues from sale of products, goods and materials of foreign branches by NACE section of enterprise in Poland

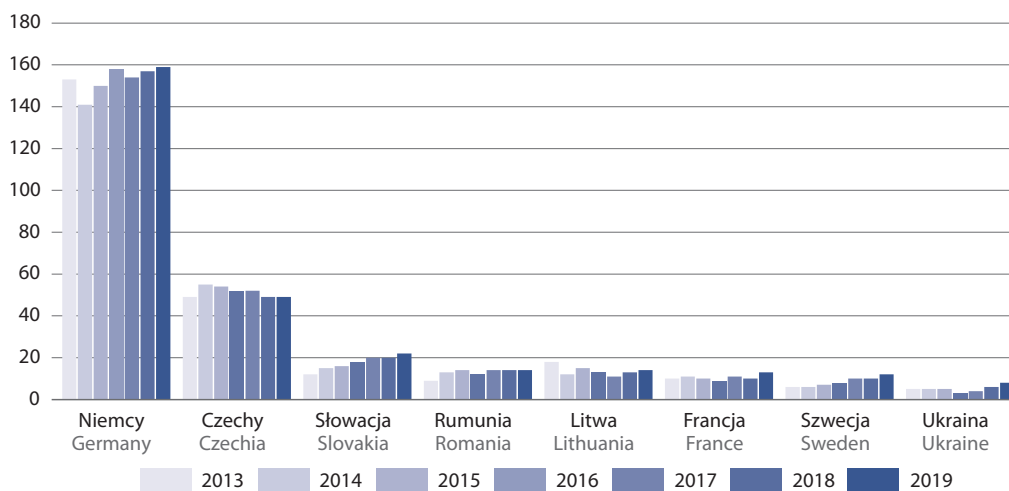
3.2 Charakterystyka oddziałów zagranicznych według kraju ich siedziby

3.2 Characteristics of foreign branches by country of their location

W 2019 roku oddziały zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce zlokalizowane były w 79 krajach. Najwięcej oddziałów zagranicznych miało swoje siedziby w Niemczech, Czechach, na Słowacji, Litwie oraz w Rumunii – na koniec 2019 roku było to odpowiednio 159, 49, 22, 14 i 14 oddziałów zagranicznych. W 2019 roku we wszystkich siedmiu krajach graniczących z Polską siedzibę miały 262 oddziały zagraniczne – 57,1% ogółu oddziałów zagranicznych.

Wykres 17. Liczba oddziałów zagranicznych według kraju ich siedziby

Chart 17. Number of foreign branches by country of their location

Tablica 9. Liczba oddziałów zagranicznych według kontynentów

Table 9. Number of foreign branches by continents

Kontynenty Continents	Lata Years						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem Total	376	382	396	410	406	398	459
Afryka Africa	11	12	12	13	13	15	17
Ameryka Południowa South America	1	2	2	1	1	1	2
Ameryka Północna North America	1	1	2	2	2	2	13
Australia i Oceania Australia and Oceania	0	0	0	0	0	0	1
Azja Asia	17	17	18	22	20	16	36
Europa Europe	346	350	362	372	370	364	390

Największa liczba pracujących w 2019 roku przypadła na oddziały zagraniczne z siedzibą w Niemczech oraz Czechach (odpowiednio 12,4 tys. i 1,0 tys. osób, co łącznie stanowiło 83,0% liczby pracujących we wszystkich oddziałach zagranicznych).

Największe przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2019 roku osiągnęły oddziały zagraniczne z siedzibą w Niemczech – 4 036,1 mln zł, co stanowiło 51,3% przychodów ze sprzedaży wszystkich oddziałów zagranicznych.

Tablica 10. Podstawowe dane dotyczące oddziałów zagranicznych według wybranych krajów ich siedziby w 2019 roku

Table 10. Basic data on foreign branches by selected countries of their location in 2019

Sekcja PKD NACE section	Liczba oddziałów zagranicznych Number of foreign branches	Liczba pracujących Number of persons employed	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynagrodzenia brutto Gross wages and salaries	Eksport Export	Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
Ogółem Total	459	16 214	8 227,9	7 287,9	2 249,1	1 400,0	1 651,6	194,3
w tym: of which:								
Czechy Czechia	49	1 038	912,7	851,8	100,4	113,9	343,8	3,4
Francja France	13	256	109,6	106,3	41,1	0,1	11,6	0,1
Litwa Lithuania	14	76	180,8	175,9	7,7	16,0	52,9	0,1
Niemcy Germany	159	1 2425	4 195,9	3 839,2	1 717,2	163,2	360,9	9,7
Słowacja Slovakia	22	150	137,9	139,4	15,7	31,7	13,0	0,2
Szwecja Sweden	12	317	231,3	145,9	43,6	16,9	0,0	0,0

Rozdział 4

Chapter 4

Przedsiębiorstwa dominujące najwyższego szczebla z siedzibą w Polsce i ich zagraniczne jednostki zależne w 2018 roku

Ultimate controlling institutional units in Poland and their foreign affiliates in 2018

JEDNOSTKA DOMINUJĄCA NAJWYŻSZEGO SZCZEBLA (globalna głowa grupy, globalne centrum decyzyjne, ostateczna jednostka kontrolująca) to jednostka dominująca, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę. Pojęcie jednostki dominującej najwyższego szczebla odnosi się do jednostki najwyższej usytuowanej w łańcuchu powiązań kontrolnych.

ZAGRANICZNA JEDNOSTKA ZALEŻNA to jednostka, która jest kontrolowana bezpośrednio lub pośrednio przez jednostkę dominującą z siedzibą w kraju innym niż jednostka kontrolowana.

4.1. Charakterystyka jednostek dominujących najwyższego szczebla

4.1. Characteristics of ultimate controlling institutional units

W 2018 roku w Polsce prowadziło działalność 750 jednostek dominujących najwyższego szczebla (Ultimate Controlling Institutional Units – UCI), tj. 40,3% wszystkich podmiotów, które wzięły udział w badaniu. W porównaniu do 2017 roku liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla zmniejszyła się o 7,2%.

Tablica 11. Liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce na tle zbiorowości wszystkich przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne

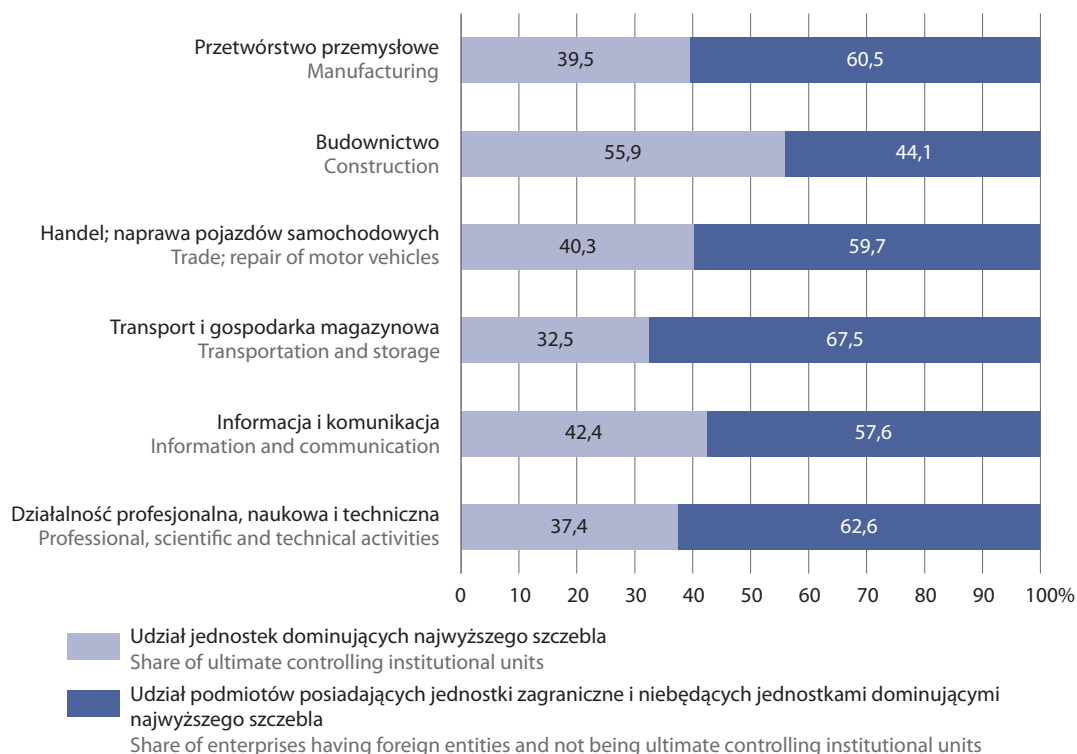
Table 11. Number of ultimate controlling institutional units in Poland in relation to all enterprises having foreign entities

Wyszczególnienie Specification	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba podmiotów w Polsce posiadających jednostki zagraniczne Number of enterprises in Poland having foreign entities	1 520	1 562	1 667	1 716	1 838	1 859
Liczba jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce Number of ultimate controlling institutional units in Poland	674	698	745	776	808	750
Udział jednostek najwyższego szczebla w ogóle podmiotów posiadających jednostki zagraniczne (w %) Share of ultimate controlling institutional units in enterprises having foreign entities (in %)	44,3	44,7	44,7	45,2	44,0	40,3

W zbiorowości jednostek UCI największy odsetek stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz budownictwa (246, 170 i 105 podmiotów), których łączny udział w ogóle podmiotów UCI, które posiadały jednostki za granicą w 2018 roku ukształtował się na poziomie 69,5%, wobec 71,4% w 2017 roku.

Wysoki udział jednostek dominujących najwyższego szczebla w ogóle badanych podmiotów odnotowano dla jednostek z zakresu budownictwa – 55,9% w 2018 roku. Dla większości rodzajów działalności udział ten kształtował się na poziomie 30%–45%.

Wykres 18. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla według wybranych sekcji PKD w 2018 roku
Chart 18. Share of ultimate controlling institutional units by selected NACE section in 2018

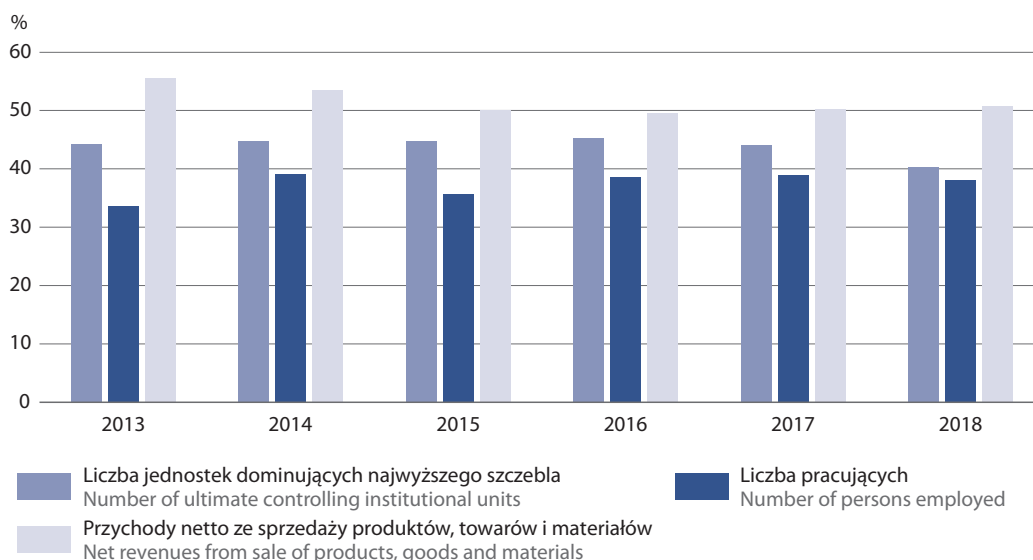

Liczba pracujących w jednostkach UCI w Polsce wyniosła 249,0 tys. osób w 2018 roku (38,1% liczby pracujących we wszystkich badanych podmiotach posiadających jednostki za granicą) wobec 251,0 tys. osób w 2017 roku (odpowiednio 38,9%). Udziały te były mniejsze w porównaniu z udziałem liczby jednostek dominujących najwyższego szczebla w ogóle podmiotów posiadających jednostki zagraniczne. W 2018 roku największą liczbę pracujących wykazały jednostki UCI prowadzące działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego (108,2 tys. osób).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek dominujących najwyższego szczebla w Polsce wyniosły 352 305,7 mln zł – 50,8% przychodów netto ze sprzedaży osiągniętych przez wszystkie badane podmioty w 2018 roku (w 2017 roku 318 741,7 mln zł). Największą wartość przychodów netto ze sprzedaży wszystkich jednostek dominujących najwyższego szczebla wygenerowały jednostki UCI prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (196 323,9 mln zł w 2018 roku wobec 169 980,2 mln zł w 2017 roku – wzrost o 15,5%).

Wykres 19. Udział jednostek dominujących najwyższego szczebla w zbiorowości wszystkich przedsiębiorstw posiadających jednostki zagraniczne

Chart 19. Share of ultimate controlling institutional units in total population of enterprises having foreign entities

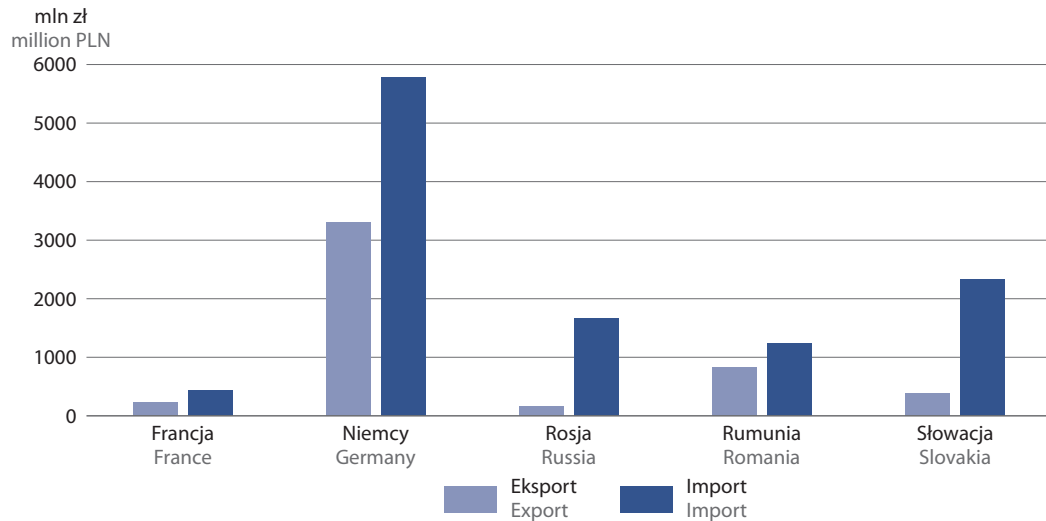
4.2. Charakterystyka zagranicznych jednostek zależnych

4.2. Characteristics of foreign affiliates

Liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI z siedzibą w Polsce wyniosła 1 625 podmiotów w 2018 roku wobec 2 141 podmiotów w 2017 roku. Spadek liczby zagranicznych jednostek zależnych spowodowany był wdrożeniem w pełni w statystyce FATS jednostki statystycznej „przedsiębiorstwo” zgodnie z rozporządzeniem Rady 696/93 z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie, zgodnie z którym „przedsiębiorstwo” może składać się z jednej lub więcej jednostek prawnych (a więc również przedsiębiorstwo z siedzibą za granicą może składać się z więcej niż jednej jednostki zagranicznej). Zagraniczne jednostki zależne należące do jednostek dominujących najwyższego szczebla stanowiły 42,2% wszystkich jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce (w 2017 roku udział ten wyniósł 54,3%). Liczba pracujących w zagranicznych jednostkach zależnych wzrosła z 102,7 tys. osób w 2017 roku do 118,9 tys. osób w 2018 roku. Udział liczby pracujących w jednostkach zależnych w liczbie pracujących wszystkich jednostek zagranicznych wzrósł z 52,1% w 2017 roku do 61,2% w 2018 roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zagranicznych jednostek zależnych zwiększyły się w 2018 o 7,8% do poziomu 139 614,3 mln zł. Udział przychodów netto ze sprzedaży zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w przychodach netto ze sprzedaży wszystkich jednostek zagranicznych wyniósł 55,8% w 2018 roku wobec 70,5% w 2017 roku.

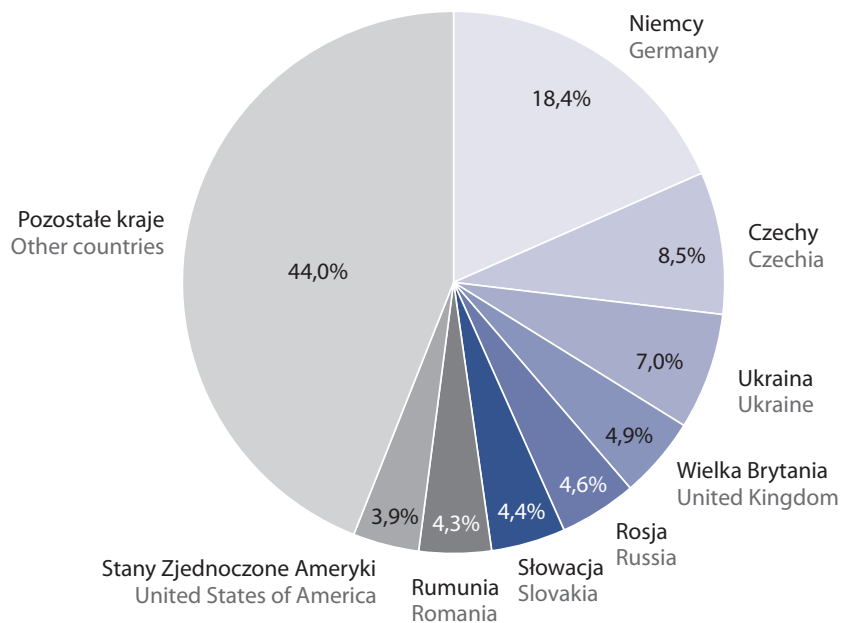
Wykres 20. Eksport i import zagranicznych jednostek zależnych według wybranych krajów ich siedziby w 2018 roku

Chart 20. Export and import of foreign affiliates by selected countries of their location in 2018

Największa liczba zagranicznych jednostek zależnych należących do UCI w Polsce w 2018 roku była zlokalizowana w Niemczech – 299 jednostek, w Czechach – 138, na Ukrainie – 113 i Wielkiej Brytanii – 79, co stanowiło odpowiednio 18,4%, 8,5%, 7,0% oraz 4,9% wszystkich zagranicznych jednostek zależnych w 2018 roku. Jednostki zależne z Niemiec zatrudniały największą liczbę osób: 20,5 tys. osób.

Wykres 21. Struktura zagranicznych jednostek zależnych według kraju ich siedziby w 2018 roku
 Chart 21. Structure of foreign affiliates by selected country of their location in 2018

Największą wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2018 roku wygenerowały jednostki zależne z siedzibą w Niemczech – 37 318,9 mln zł, podobnie jak największą wartość eksportu i importu, odpowiednio 3 306,3 mln zł i 5 785,1 mln zł.

Spośród pozostałych krajów, największe znaczenie pod względem liczby jednostek, liczby pracujących oraz przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów miały jednostki zależne z siedzibą w Rosji, Słowacji oraz Rumunii.

Rozdział 5

Chapter 5

Jednostki zagraniczne w porównaniu z podmiotami z kapitałem zagranicznym w Polsce

Foreign entities as compared to entities with foreign capital in Poland

PODMIOT Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM to zarejestrowana i działająca w Polsce jednostka, w której swoje udziały posiada jednostka zagraniczna.

Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego; (zakłada się, że osoba posiadająca obywatelstwo podwójne polskie i inne jest osobą krajową);
- osoba prawna z siedzibą za granicą;
- jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną z siedzibą za granicą.

Analiza porównawcza jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce z podmiotami z kapitałem zagranicznym prowadzącymi działalność gospodarczą w Polsce dotyczy wszystkich przedsiębiorstw, bez względu na ich wielkość mierzoną liczbą pracujących oraz wielkość udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w kapitale jednostki zagranicznej, jak również wielkość udziału inwestora zagranicznego w kapitale podmiotów z kapitałem zagranicznym zlokalizowanych w Polsce.

Dane dotyczące jednostek zagranicznych w rozdziale 5 różnią się od danych prezentowanych w pozostałych rozdziałach, gdyż w celu zapewnienia porównywalności danych jednostek zagranicznych z podmiotami z kapitałem zagranicznym, zakres podmiotowy jednostek zagranicznych nie obejmuje działalności z zakresu rolnictwa, łowiectwa i rybołówstwa (sekcja A) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K).

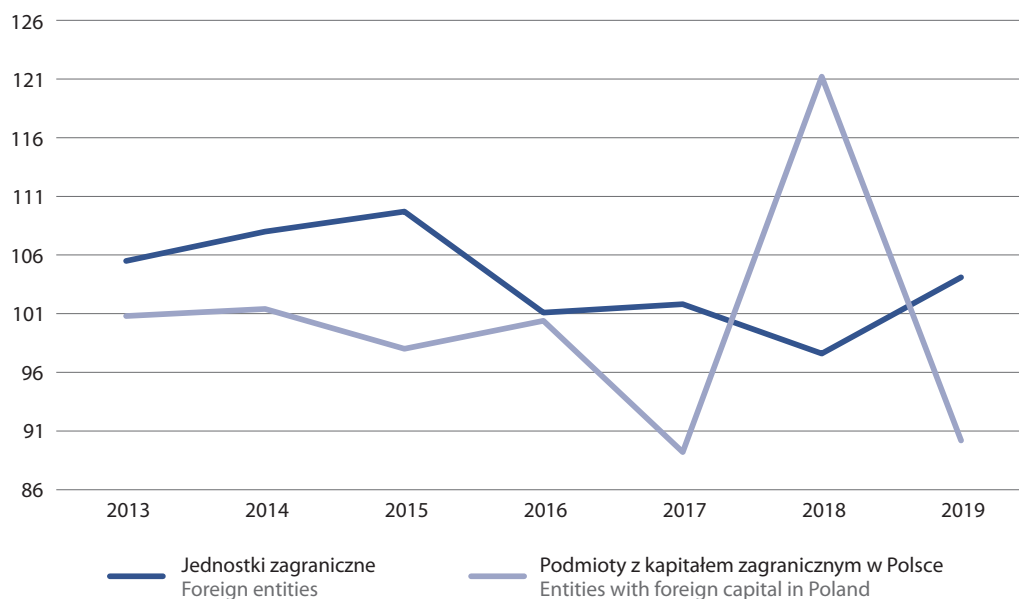
5.1. Porównanie rodzajów działalności jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym

5.1. Comparison of kind of activities of foreign entities and entities with foreign capital

Jednostki zagraniczne należące do podmiotów z siedzibą w Polsce stanowiły w 2019 roku znacznie mniejszą zbiorowość w porównaniu z podmiotami z kapitałem zagranicznym prowadzącymi działalność gospodarczą w Polsce – 3 859 jednostek zagranicznych wobec 24 165 podmiotów z kapitałem zagranicznym. Liczba podmiotów z kapitałem zagranicznym przewyższała ponad sześciokrotnie liczbę jednostek zagranicznych należących do podmiotów z siedzibą w Polsce. W porównaniu do 2018 roku, odnotowano wzrost liczby jednostek zagranicznych (o 4,1%) oraz spadek liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym (o 9,8%).

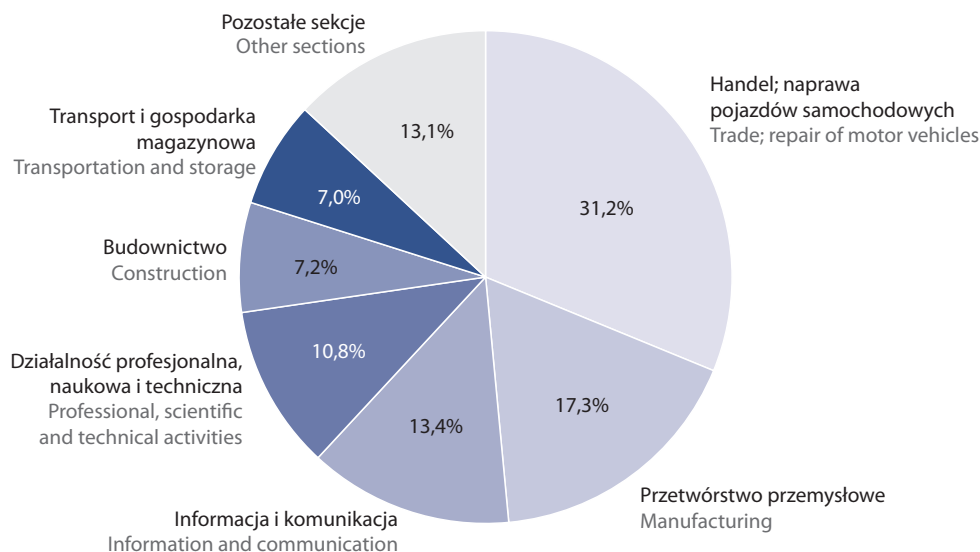
Wykres 22. Liczba jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce (rok poprzedni = 100)

Chart 22. Number of foreign entities and entities with foreign capital in Poland (previous year = 100)

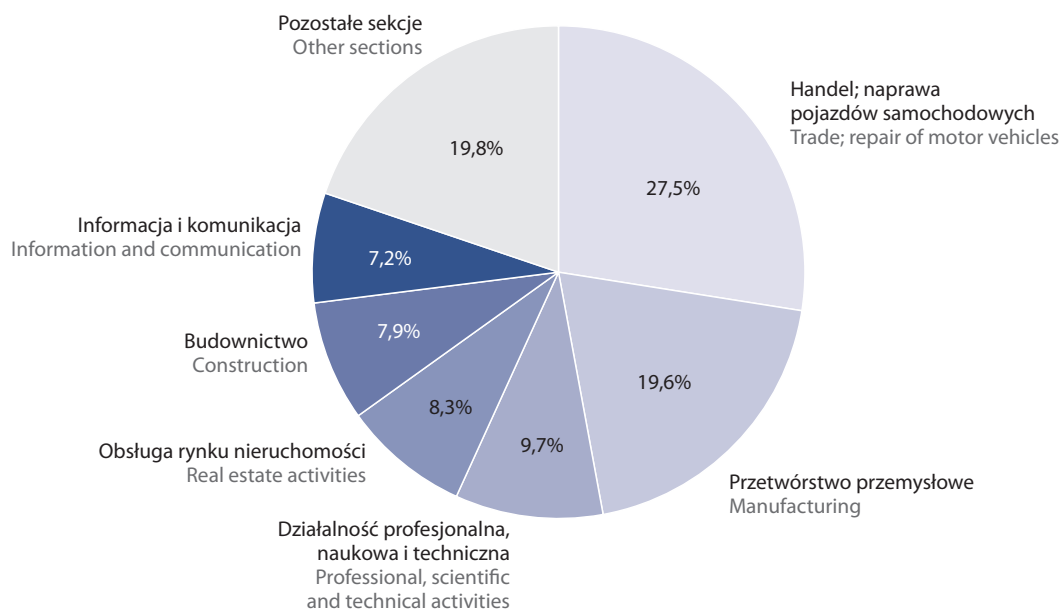

Dla obu analizowanych zbiorowości największa liczba jednostek zagranicznych i podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce przypadła w 2019 roku na podmioty prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (odpowiednio 1 202 jednostki zagraniczne i 6 661 podmiotów z kapitałem zagranicznym). W obu grupach podmiotów, drugim co do ważności rodzajem działalności pod względem liczby jednostek było przetwórstwo przemysłowe, w które zaangażowanych było 669 jednostek zagranicznych i 4 733 podmioty z kapitałem zagranicznym. Dla większości rodzajów działalności prowadzonych przez podmioty z kapitałem zagranicznym odnotowano spadek liczby tych podmiotów, podczas gdy dla jednostek zagranicznych częściej odnotowano wzrost.

Wykres 23. Struktura jednostek zagranicznych według PKD jednostki zagranicznej w 2019 roku
Chart 23. Structure of foreign entities by their NACE section in 2019

Wykres 24. Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce według sekcji PKD w 2019 roku
Chart 24. Structure of entities with foreign capital in Poland by NACE section in 2019

Liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym w Polsce wyniosła 2 082,9 tys. osób w 2019 roku i była ponad dziesięciokrotnie większa od liczby pracujących w jednostkach zagranicznych – 200,2 tys. w 2019 roku. Przyrost liczby pracujących był bardziej znaczący w jednostkach zagranicznych (3,6%) niż w podmiotach z kapitałem zagranicznym w Polsce (wzrost o 2,4%). Największą liczbę pracujących dla obu omawianych zbiorowości odnotowano w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 63,6 tys. pracujących w jednostkach zagranicznych i 944,6 tys. pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym w 2019 roku.

Analizując wielkość obu zbiorowości pod względem średniej liczby osób pracujących w jednej jednostce, podmioty z kapitałem zagranicznym stanowiły większe przedsiębiorstwa, dla których na jednostkę przypadało przeciętnie 86 pracujących wobec 52 pracujących w jednej jednostce zagranicznej. W jednostkach zagranicznych z zakresu: górnictwo i wydobywanie, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, budownictwo, zakwaterowanie i gastronomia oraz administrowanie i działalność wspierająca średnia liczba pracujących w jednostce zagranicznej była większa niż średnia liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym.

5.2. Kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce i kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w podmiotach z siedzibą w Polsce

5.2. Countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of origin of foreign capital in enterprises in Poland

Najważniejszym krajem pod względem liczby jednostek zagranicznych i liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym w badanym okresie były Niemcy (573 jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech w 2019 roku wobec 5 728 podmiotów z kapitałem niemieckim w Polsce). Liczba jednostek z siedzibą na Ukrainie należących do podmiotów z siedzibą w Polsce była ponad dwunastokrotnie mniejsza niż liczba podmiotów z kapitałem ukraińskim w 2019 roku, odpowiednio 275 i 3 444. Pozostałe kraje istotne pod względem liczby jednostek zagranicznych (Czechy, Rosja) nie były najważniejszymi krajami pod względem liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym w Polsce. Liczba podmiotów w Polsce z kapitałem rosyjskim była o ok. 50% większa w analizowanym okresie niż liczba jednostek zagranicznych zlokalizowanych w Rosji (odpowiednio 304 podmiotów wobec 209 jednostek w 2019 roku), a liczba podmiotów z kapitałem czeskim była ponad dwukrotnie większa od liczby jednostek zagranicznych z siedzibą w Czechach (odpowiednio 721 i 290 podmiotów w 2019 roku). Główne kraje, poza wymienionymi powyżej Niemcami, z których pochodził kapitał zagraniczny zaangażowany w Polsce, to Holandia, Francja, Luksemburg, które nie stanowiły głównego kierunku zainteresowania podmiotów z siedzibą w Polsce angażujących swą działalność za granicą. Liczba podmiotów z kapitałem holenderskim, francuskim i luksemburskim wyniosła w 2019 roku odpowiednio 2 561, 1 317 i 1 050 jednostek wobec 46, 103 i 24 jednostek zlokalizowanych w tych krajach, a należących do podmiotów z siedzibą w Polsce.

Mapa 5. Główne kraje siedziby jednostek zagranicznych należących do przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce oraz główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce w 2019 roku

Map 5. Main countries of location of foreign entities belonging to enterprises in Poland and countries of foreign capital origin in 2019

← Główne kierunki inwestowania za granicą przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce:
Main directions of investments by enterprises in Poland:
Niemcy Germany DE
Czechy Czechia CZ
Ukraina Ukraine UA
Rosja Russia RU
Rumunia Romania RO
Stany Zjednoczone United States US
Słowacja Slovakia SK
Wielka Brytania United Kingdom GB
Węgry Hungary HU
Cypr Cyprus CY

--- → Główne kraje pochodzenia kapitału zagranicznego w Polsce:
Main countries of foreign capital origin:
Holandia Netherlands NL
Niemcy Germany DE
Francja France FR
Luksemburg Luxembourg LU
Wielka Brytania United Kingdom GB
Korea Południowa South Korea KR
Cypr Cyprus CY
Hiszpania Spain ES
Austria Austria AT
Belgia Belgium BE

Rozdział 6

Chapter 6

Przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych

Enterprises in Poland depending on foreign capital shares and having foreign entities

W celu przedstawienia zbiorowości podmiotów powyżej 9 pracujących w zależności od ich zaangażowania za granicą i udziału kapitału zagranicznego w tych przedsiębiorstwach, dokonano podziału ogółu podmiotów na cztery kategorie:

grupa 1 – podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych,
grupa 2 – podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych,
grupa 3 – podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne,
grupa 4 – podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne.

6.1. Liczba przedsiębiorstw w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

6.1. Number of enterprises depending on foreign capital involvement and on having foreign entities

Liczebność wszystkich badanych podmiotów powyżej 9 pracujących wyniosła 67 442 w 2019 roku wobec 71 546 jednostek w 2018 roku (spadek o 5,7%).

Tablica 12. Przedsiębiorstwa w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

Table 12. Enterprises in Poland, employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital

Liczba podmiotów Number of enterprises	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem Total	77 675	77 992	75 776	76 114	72 739	71 546	67 442
Przedsiębiorstwa bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises without foreign capital and not having foreign entities	68 627	68 695	66 384	66 610	63 188	61 837	57 645
Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises with foreign capital and not having foreign entities	7 753	7 978	8 001	8 092	8 076	8 211	8 323
Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises with foreign capital and having foreign entities	541	551	552	558	590	587	586
Podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises without foreign capital and having foreign entities	754	768	839	854	885	911	888

Wykres 25. Struktura przedsiębiorstw powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych

Chart 25. Structure of enterprises employing more than 9 persons according to their foreign capital shares and having foreign entities

Największą grupę tej zbiorowości – 57 645 jednostek stanowiły podmioty bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych, których liczba zmniejszyła się o 6,8% w porównaniu do 2018 roku, przy spadku ich udziału z 86,4% w 2018 roku do 85,5% w 2019 roku. Drugą pod względem liczebności kategorię stanowiły podmioty z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych. Liczba podmiotów tej grupy zwiększyła się o 1,4% do poziomu 8 323 jednostek w 2019 roku, i jednocześnie wzrósł ich udział w 2019 roku do 12,3% w porównaniu z 2018 rokiem (11,5%). Zbiorowość podmiotów bez udziału kapitału zagranicznego i posiadających jednostki zagraniczne odnotowała spadek (o 2,5%) i liczyła 888 podmiotów w 2019 roku wobec 911 podmiotów w 2018 roku, a jej udział w badanych podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniósł 1,3%, podobnie jak w 2018 roku. Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne stanowiły 0,9% wszystkich badanych podmiotów – 586 jednostek w 2019 roku wobec 587 podmiotów w 2018 roku.

6.2. Liczba pracujących w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

6.2. Number of persons employed in enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities

Łączna liczba pracujących w czterech omawianych grupach podmiotów powyżej 9 pracujących ukształtowała się na poziomie 5 884,7 tys. osób w 2019 roku wobec 5 924,6 tys. osób w 2018 roku. Struktura liczby pracujących dla analizowanych kategorii podmiotów kształtowała się inaczej niż struktura ich liczebności. W 2019 roku liczba pracujących w przedsiębiorstwach bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadających jednostek zagranicznych (grupa 1) wyniosła 3 462,2 tys. osób, a udział liczby pracujących tej grupy podmiotów (50,8%) był mniej znaczący w porównaniu z ich dominacją pod względem liczby jednostek (85,5%). Liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym nieposiadających jednostek zagranicznych wzrosła z 1 690,5 tys. osób w 2018 roku do 1 764,5 tys. osób w 2019 roku, a udział liczby pracujących tej grupy podmiotów osiągnął poziom 30,0% (28,5% w 2018 roku), ponad dwukrotnie więcej niż udział liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym nieposiadających jednostek zagranicznych. W 2019 roku zmniejszyła się liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym posiadających jednostki zagraniczne (z 296,6 tys. osób w 2018 roku do 278,5 tys. osób w 2019 roku), jak również jej udział w ogólnej liczbie pracujących (z 5,0% w 2018 roku do 4,7% w 2019 roku). Liczba pracujących w podmiotach bez udziału kapitału zagranicznego posiadających jednostki zagraniczne (grupa 4) wyniosła 379,4 tys. osób w 2019 roku wobec 356,0 tys. osób w 2018 roku. Udział liczby pracujących w podmiotach tej grupy był ponad czterokrotnie większy niż udział ich liczby jednostek i wyniósł 6,5% w 2019 roku, wobec 6,0% w 2018 roku.

Tablica 13. Liczba pracujących w przedsiębiorstwach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

Table 13. Number of persons employed in enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital

Liczba pracujących Number of persons employed	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	w mln zł in million PLN						
Ogółem Total	5 527,4	5 650,6	5 728,0	5 830,2	5 874,7	5 924,6	5 884,7
Przedsiębiorstwa bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises without foreign capital and not having foreign entities	3 668,9	3 658,9	3 670,5	3 681,5	3 617,6	3 581,5	3 462,2
Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises with foreign capital and not having foreign entities	1 296,9	1 369,1	1 456,6	1 546,1	1 612,9	1 690,5	1 764,5
Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises with foreign capital and having foreign entities	265,8	308,5	302,5	279,7	291,6	296,6	278,5
Przedsiębiorstwa bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises without foreign capital and having foreign entities	295,8	314,2	298,4	323,0	352,6	356,0	379,4

Przyrost liczby pracujących odnotowano dla grup 2 i 4, odpowiednio o 4,4% oraz 6,6%, przy spadku o 0,7% dla wszystkich podmiotów powyżej 9 osób pracujących. Z kolei podmioty z grupy 1 i 3 odnotowały spadek liczby pracujących w 2019 roku, odpowiednio o 3,3% oraz 6,1%.

Analiza wielkości podmiotów należących do czterech omawianych grup pod względem liczby pracujących przypadającej na jedną jednostkę pokazała, że podmioty z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne stanowiły największe przedsiębiorstwa – średnio 475 pracujących na jedną jednostkę w 2019 roku. Drugą co do wielkości grupę przedsiębiorstw stanowiły podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne – 427 pracujących na jedną jednostkę. Dla podmiotów z grup 1 i 2, największych pod względem liczby jednostek, średnia liczba pracujących na jedną jednostkę kształtowała się na poziomie 60 i 212 pracujących.

6.3. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przedsiębiorstw w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

6.3. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland depending on foreign capital involvement and on having foreign entities

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla omawianej zbiorowości podmiotów powyżej 9 pracujących w 2019 roku wyniosły 3 749 236,5 mln zł. Tempo wzrostu przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, inaczej niż w przypadku liczby pracujących, było najszybsze dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego posiadających jednostki zagraniczne – 6,3% w 2019 roku. Wzrost przychodów netto ze sprzedaży zaobserwowano również dla podmiotów z grupy 2 (o 6,0%). Dla grupy 4 odnotowano wzrost przychodów netto ze sprzedaży o 3,9%, przy spadku liczby jednostek tej kategorii podmiotów i wzroście ich liczby pracujących. Struktura wielkości przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtowała się odmiennie od struktury liczby jednostek i liczby pracujących w omawianych czterech kategoriach podmiotów. Przedsiębiorstwa z grupy 1 wypracowały 1 644 037,5 mln zł przychodów netto ze sprzedaży w 2019 roku (wobec 1 577 683,2 mln zł w 2018 roku), choć mimo to ich udział zmniejszył się, osiągając poziom 43,8% w porównaniu do 44,2% w 2018 roku. Przychody netto ze sprzedaży osiągnięte przez podmioty z grupy 2 ukształtowały się na poziomie 1 387 975,5 mln zł w 2019 roku, a ich udział w całej zbiorowości wyniósł 37,0%, przewyższając udział liczby tych podmiotów i liczby pracujących. Udział przychodów netto ze sprzedaży podmiotów z grupy 3 (249 494,2 mln zł w 2019 roku) był najniższy spośród czterech kategorii podmiotów i ukształtował się na poziomie 6,7%. Przychody netto ze sprzedaży podmiotów z grupy 4 (467 729,3 mln zł) stanowiły w 2019 roku prawie dziesięciokrotnie większy udział (12,5%) w odniesieniu do udziału liczby jednostek tej grupy podmiotów (1,3%) i prawie dwukrotnie większy w odniesieniu do udziału ich liczby pracujących (6,5%).

Tablica 14. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w przedsiębiorstwach w Polsce o liczbie pracujących powyżej 9 osób w podziale na zbiorowości według kryterium posiadania jednostek zagranicznych i udziału kapitału zagranicznego

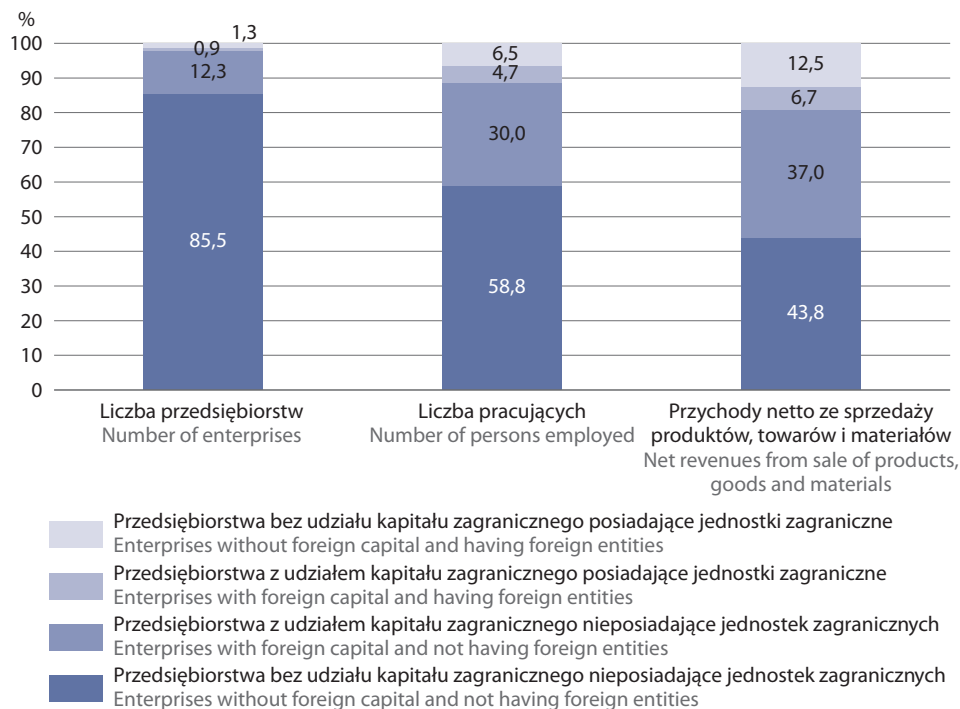
Table 14. Net revenues from sale of products, goods and materials of enterprises in Poland employing more than 9 persons, divided into populations based on the criterion on having foreign entities and having shares of foreign capital

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Net revenues from sale of products, goods and materials	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	w mln zł in million PLN						
Ogółem Total	2 839 617,8	2 916 418,5	3 011 904,3	3 179 864,4	3 320 987,9	3 572 264,2	3 749 236,5
Przedsiębiorstwa bez udziału kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises without foreign capital and not having foreign entities	1 334 688,9	1 361 244,1	1 388 462,5	1 498 588,0	1 477 014,0	1 577 683,2	1 644 037,5
Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego nieposiadające jednostek zagranicznych Enterprises with foreign capital and not having foreign entities	937 534,5	973 276,0	1 053 021,4	1 127 854,6	1 216 640,7	1 309 710,3	1 387 975,5
Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises with foreign capital and having foreign entities	197 301,1	214 966,9	211 362,5	207 538,3	226 546,8	234 601,0	249 494,2
Przedsiębiorstwa bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne Enterprises without foreign capital and having foreign entities	370 093,2	366 931,4	359 057,9	345 883,5	400 786,4	450 269,7	467 729,3

W 2019 roku największa wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na jedną jednostkę przypadła na podmioty bez udziału kapitału zagranicznego posiadające jednostki zagraniczne (grupa 4) – średnio 526,7 mln zł. Wartość 425,8 mln zł przychodów ze sprzedaży średnio na jedną jednostkę odnotowano dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego posiadających jednostki zagraniczne (grupa 3). Najliczniejsze grupy podmiotów, 1 i 2, wykazały średnio 28,5 mln zł i 166,8 mln zł przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przypadających na jedną jednostkę.

Wykres 26. Struktura podstawowych danych dla przedsiębiorstw powyżej 9 pracujących w zależności od posiadania udziału kapitału zagranicznego i jednostek zagranicznych w 2019 roku

Chart 26. Structure of basic data on enterprises employing more than 9 persons according to their foreign capital shares and having foreign entities in 2019

Uwagi metodologiczne

1. Zakres podmiotowy

Zakres podmiotowy badania stanowią przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski, które w dniu 31 grudnia danego roku posiadały za granicą udziały, oddziały lub inne jednostki zagraniczne. Badaniem objęte są podmioty bez względu na liczbę pracujących. Z punktu widzenia formy prawnej, badane podmioty to spółki osobowe, spółki kapitałowe, spółki cywilne prowadzące działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie Kodeksu cywilnego, oddziały zagranicznych przedsiębiorców, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, jednostki badawczo-rozwojowe, instytuty badawcze oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których przeważający rodzaj działalności jest zaklasyfikowany do poniższych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Oznaczenia sekcji	Opis	Stosowane skróty
B	Górnictwo i wydobywanie	–
C	Przetwórstwo przemysłowe	–
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja
F	Budownictwo	–
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
H	Transport i gospodarka magazynowa	–
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
J	Informacja i komunikacja	–
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	–
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca
P	Edukacja	–
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	–
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	Kultura, rozrywka i rekreacja
S	Pozostała działalność usługowa	–

Sekcja J – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną

Sekcja P – z wyłączeniem szkół wyższych

Sekcja Q – z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Sekcja R – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną

Sekcja S – z wyłączeniem związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych

Zakres podmiotowy badania obejmuje również jednostki zagraniczne należące do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Polsce, tj. jednostki, w których badane podmioty posiadają udziały, oddziały lub jednostki w innej formie. Wykazywane są wszystkie jednostki zagraniczne bez względu na ich liczbę pracujących, wielkość udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale oraz kraj, na terenie którego mają siedzibę. Rodzaj działalności jednostek zagranicznych obejmuje również rolnictwo, leśnictwo,

łowiectwo i rybactwo (sekcja A) oraz działalność finansową i ubezpieczeniową (sekcja K), poza rozdziałem 5, który nie zawiera danych dotyczących jednostek zagranicznych z sekcji A i K. Szczegółowe informacje dotyczące badania znajdują się w Zeszycie metodologicznym. Badania przedsiębiorstw niefinansowych.

2. Zakres przedmiotowy

Zakres przedmiotowy badania stanowią informacje dotyczące dwóch zbiorowości – podmiotów z siedzibą w Polsce posiadających za granicą udziały w innych jednostkach oraz ich jednostek z siedzibą za granicą (nazywanych jednostkami zagranicznymi), zbierane na sprawozdaniu podmiotów posiadających jednostki zagraniczne (formularz KZZ).

a. Zakres przedmiotowy dotyczący podmiotów z siedzibą w Polsce

Na podstawie badania określana jest liczba podmiotów działających w Polsce posiadających za granicą udziały oraz liczba należących do nich jednostek zagranicznych. Identyfikowane są kraje, w których przedsiębiorstwa te mają udziały, oddziały lub jednostki zagraniczne w innej formie oraz struktura i charakter powiązań podmiotów z siedzibą w Polsce z jednostkami za granicą. Ponadto, zakres badania obejmuje informacje dotyczące przynależności podmiotów z siedzibą w Polsce do grup przedsiębiorstw. Na potrzeby publikacji dane te zostały powiązane z informacjami pochodzącymi z innych badań rocznych (roczne badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw, badanie podmiotów z kapitałem zagranicznym), dotyczącymi rodzaju działalności objętych nimi podmiotów i ich wyników finansowych.

b. Zakres przedmiotowy dotyczący jednostek zagranicznych

Badanie dostarcza informacji na temat kraju siedziby jednostek zagranicznych, w których podmioty krajowe posiadają udziały oraz rodzaju działalności jednostek zagranicznych według PKD 2007. Ponadto, w badaniu zbierane są informacje na temat wyników finansowych jednostek zagranicznych: przychodów, liczby pracujących, eksportu i importu (w tym do jednostek powiązanych) oraz nakładów na rzeczowe aktywa trwałe. Zakres tematyczny badania obejmuje również informację o przynależności jednostek zagranicznych do grup przedsiębiorstw.

3. Statystyka OFATS

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 716/2007 z 2007 roku w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych, Główny Urząd Statystyczny jest zobligowany do przekazywania do Eurostatu rocznych danych w ramach statystyki OFATS (Outward FATS – Outward Foreign Affiliates Statistics), która obejmuje jednostki z siedzibą za granicą kontrolowane przez podmioty z siedzibą w Polsce będące jednostkami dominującymi najwyższego szczebla w grupie przedsiębiorstw. Celem wspomnianego rozporządzenia było opracowanie wspólnych standardów statystycznych do tworzenia porównywalnych, europejskich statystyk dotyczących zagranicznych podmiotów zależnych.

Zakres podmiotowy statystyki OFATS stanowi część zbiorowości objętej badaniem podmiotów posiadających udziały w jednostkach z siedzibą za granicą. Z ogółu badanych podmiotów wyodrębniane są jednostki dominujące najwyższego szczebla w grupie przedsiębiorstw z siedzibą w Polsce oraz ich jednostki zagraniczne, które są kontrolowane poprzez udział w kapitale lub większość w całkowitej liczbie głosów w organie zarządzającym. Ponadto, w związku z wdrożeniem jednostki statystycznej przedsiębiorstwo zgodnie z rozporządzeniem Rady 696/93 z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie, dane ze statystyki FATS za 2018 r. dotyczą przedsiębiorstw, które mogą składać się z jednej lub więcej jednostek prawnych (również przedsiębiorstwo z siedzibą za granicą może składać się z więcej niż jednej jednostki zagranicznej).

Zakres przedmiotowy badania OFATS obejmuje trzy zmienne przekazywane obligatoryjnie: liczba jednostek zależnych, liczba pracujących w jednostkach zależnych oraz wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów jednostek zależnych. Ponadto, na zasadzie dobrowolności, przekazywane są zmienne: eksport, import oraz nakłady na rzeczowe aktywa trwałe jednostek zależnych. Dane te przygotowywane są według rodzaju działalności zagranicznej jednostki zależnej oraz kraju jej siedziby.

Dane z zakresu statystyki OFATS przekazywane są do Eurostatu raz w roku, 20 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego (do 31 sierpnia). Ze względu na harmonogram prac przyjęty w Rozporządzeniu, opublikowane w tej edycji dane o zagranicznych jednostkach zależnych dotyczą 2018 roku.

Analiza zbiorowości statystyki OFATS zawarta w opracowaniu dotyczy jednostek dominujących najwyższego szczebla (tzw. UCI) z siedzibą w Polsce i ich jednostek zależnych zlokalizowanych za granicą bez względu na ich liczbę pracujących.

4. Objasnienia podstawowych pojęć

Jednostka zagraniczna to spółka, oddział lub inna jednostka z siedzibą za granicą, w której jednostka z innego kraju posiada udziały.

Oddział to wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywana przez przedsiębiorcę poza jego siedzibą lub głównym miejscem wykonywania działalności.

Grupa przedsiębiorstw to przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależne gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli i/lub własności. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi. Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy. Nie zawsze, jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć związki kapitałowe, lecz istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, szczególnie do podejmowania decyzji w zakresie strategii, produkcji, sprzedaży, podatków, polityki finansowej. Tworzy całość gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, zwłaszcza dotyczących jednostek, które obejmuje. W ramach grupy przedsiębiorstw można często wyodrębnić podgrupy.

Jednostka dominująca najwyższego szczebla (globalna głowa grupy, globalne centrum decyzyjne, ostateczna jednostka kontrolująca) to jednostka dominująca, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę. Pojęcie jednostki dominującej najwyższego szczebla odnosi się do jednostki najwyżej usytuowanej w łańcuchu powiązań kontrolnych.

Jednostka zależna to jednostka, która jest kontrolowana przez jednostkę dominującą.

Zagraniczna jednostka zależna to jednostka, która jest kontrolowana bezpośrednio lub pośrednio przez jednostkę dominującą z siedzibą w kraju innym niż jednostka kontrolowana.

Kontrola oznacza możliwość decydowania o wspólnej strategii organizacji, wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez jednostkę uprawnień, które osobno albo łącznie umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na inną jednostkę lub jednostki.

Pracujący – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie

z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksport) obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

Eksport do jednostki macierzystej i jednostek powiązanych (eksport wewnątrzgrupowy) to wartość eksportu do jednostki macierzystej (głowy grupy) i jednostek powiązanych w ramach grupy przedsiębiorstw, których siedziby znajdują się w innych krajach niż kraj siedziby danej jednostki.

Zakupy z importu (import) to zakup z importu surowców, materiałów i półfabrykatów przeznaczonych na cele produkcyjne, import towarów przeznaczonych do dalszej odsprzedaży, import usług i import środków trwałych. Import obejmuje wewnątrzwspólnotowe nabycie z krajów członkowskich UE oraz import z krajów pozaunijnych.

Import od jednostki macierzystej i jednostek powiązanych (import wewnątrzgrupowy) to wartość importu od jednostki macierzystej (głowy grupy) i jednostek powiązanych w ramach grupy przedsiębiorstw, których siedziby znajdują się w innych krajach niż kraj siedziby danej jednostki.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe to nakłady inwestycyjne oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych.

Dane w ujęciu wartościowym, wskaźniki struktury oraz wskaźniki dynamiki podano w cenach bieżących.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Methodological notes

1. Surveyed entities

The surveyed entities include enterprises conducting economic activity in Poland, which as at 31st December of a given year had their shares in foreign entities, branches or foreign entities in other forms. The survey covers all entities regardless of the number of persons employed. In terms of the legal form, the reporting units are partnerships, capital companies, civil companies conducting activities pursuant to a contract concluded on the basis of the Civil Code, branches of foreign entrepreneurs, state-owned enterprises, cooperatives, research and development units, research institutes and natural persons conducting economic activity whose prevailing kind of activity is classified under the following sections of the NACE Rev.2.

Section marking	Description	Abbreviation
B	Mining and quarrying	–
C	Manufacturing	–
D	Electricity, gas steam and air conditioning supply	–
E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Construction	–
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, and motorcycles	Trade; repair of motor vehicles
H	Transportation and storage	–
I	Accommodation and food service activities	Accommodation and catering
J	Information and communication	–
L	Real estate activities	–
M	Professional, scientific and technical activities	–
N	Administrative and support service activities	–
P	Education	–
Q	Human health and social work activities	–
R	Arts, entertainment and recreation	–
S	Other service activities	–

Section J – excluding cultural institutions with legal personality

Section P – excluding higher education institutions

Section Q – excluding independent public health care facilities

Section R – excluding cultural institutions with legal personality

Section S – excluding trade unions, religious and political organisations

The surveyed entities also include foreign entities belonging to enterprises conducting economic activity in Poland, i.e. entities in which reporting units have their shares, branches or foreign entities in other forms. All foreign entities are presented regardless of number of persons employed, shares held by the reporting unit in their capital and country in which they are located. Kind of activity of foreign entities covers also Agriculture, forestry and fishing (section A) as well as Financial and insurance activities (section K), except for chapter 5 which do not include data on foreign entities from section A and K. Detailed information concerning the survey are included in Methodological handbook. Non-financial enterprises surveys.

2. Scope of data

The scope of data comprises information on two population groups – entities located in Poland and holding shares in entities abroad and their entities located abroad (referred to as foreign entities), gathered in the survey on enterprises having foreign entities (KZZ statistical form).

a. The scope of data regarding reporting units located in Poland

Based on the survey, the number of entities operating in Poland and holding shares abroad is determined, along with the number of their foreign entities. Countries in which these enterprises have shares, branches or foreign entities in other forms are identified, and the structure and character of relationships between the entities operating in Poland and their foreign entities is determined. Moreover, the survey provides information on the affiliation of reporting units to enterprise groups. For the purpose of the publication, there were presented information coming from other annual statistical surveys (including annual survey on business activity of enterprises, survey on entities with foreign capital) concerning the kind of activity conducted by the reporting units in question, and their financial results..

b. The scope of data regarding foreign entities

The survey provides information on the country where the foreign entities are located and also on the kind of activity conducted by such foreign entities according to NACE Rev.2. Moreover, information on the financial results of foreign entities is gathered in the survey, including revenues, the number of persons employed, export and import (including intra-term transactions) and outlays on tangible fixed assets. The survey also provides information regarding the affiliation of foreign entities to enterprise groups.

3. OFATS Statistics

Pursuant to the Regulation of the European Parliament and of the Council No. 716/2007 of 2007 regarding the Community statistics on the structure and activity of foreign affiliates, Statistics Poland is obliged to submit annual data to Eurostat as part of OFATS (Outward FATS – Outward Foreign Affiliates Statistics), which covers foreign affiliates, i.e. foreign entities controlled by entities operating in Poland acting as the ultimate controlling institutional units. The purpose of the Regulation was to establish common framework and statistical standards for the production of comparable statistics on foreign affiliates.

The entities covered by OFATS comprise a part of the population covered by the survey on enterprises having shares in entities abroad. From the overall group of reporting units, ultimate controlling institutional units are distinguished in the group of entities located in Poland, along with their foreign entities which are controlled through capital participation or majority of voting shares. Moreover, due to implementation of statistical unit enterprise in accordance with Council Regulation (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community, FATS data for 2018 refer to enterprises which may comprise one or more legal units (similarly, enterprise abroad may include one or more foreign entities).

The scope of data included in OFATS covers three obligatory variables, i.e. the number of foreign affiliates, the number of persons employed in the foreign affiliates and the value of revenues from the sale of products, goods for resale and materials of the foreign affiliates. Furthermore, the following variables are submitted on a voluntary basis: exports, imports and outlays on tangible fixed assets of the foreign affiliates. These data are compiled by type of activity conducted by a foreign affiliate and by country where it is located.

Data within the scope of OFATS are submitted to Eurostat once a year, 20 months after the end of a given reporting period (till 31st August). Due to a scheduled established in the Regulation data on foreign affiliates statistics in this publication refer to the year 2018.

Analysis of OFATS population included in the publication concerns ultimate controlling institutional units (UCI) located in Poland and their foreign affiliates regardless of their number of persons employed.

4. Main definitions

Foreign entity is a company, branch or other unit located abroad, where foreign entity holds shares.

Branch is a separate and organizationally independent part of economic activity, carried out by the entrepreneur outside its main office or principal place of the activity.

Enterprise group consists of enterprises that are independent in legal terms, but rely on each other economically due to the control and/or ownership links between them. The links between the parent unit and its subsidiaries can be identified within the group. An enterprise group can be set up as a result of given legal relations or a decisive influence of one enterprise on the activities of another one, also as a consequence of entering into an agreement. Capital relations should not always be the main criterion for the existence of a group – rather a common centre of economic decisions determining the activity strategy. An enterprise group may have more than one decision-making center, especially for making decision regarding the strategy, production, sales, taxation, financial policy. It constitutes an economic unit as a whole which is empowered to make choices, particularly concerning units which it comprises. Groups of enterprises can often be divided into subgroups.

Ultimate parent unit (GGH – global group head, GDC – global decision centre, UCI – ultimate controlling institutional unit) is a parent unit which is not controlled either directly or indirectly by any other unit. Ultimate parent refers to the unit being at the top of the control chain.

Subsidiary (an affiliate) is a unit that is controlled by the parent unit.

Foreign subsidiary (affiliate) is a unit that is controlled, directly or indirectly, by the ultimate parent unit located in another country.

Control defines the ability to determine a joint organization strategy, and involves all forms of direct or indirect deriving rights by the unit, that, individually or altogether, allow to exercise dominant influence over one or set of units.

Persons employed (working) include employees hired on the basis of an employment contract, i.e. labour contract, designation, appointment or election (including seasonal and temporary workers); employers and own-account workers: owners and co-owners (including contributing family workers) of units conducting economic activity (excluding company's partners not working in the company) and own-account workers; agents; outworkers; members of agricultural production cooperatives.

Net revenues from sale of products, goods and materials (sales revenues) include domestic and export sales of products (finished, semi-finished and services) manufactured by the unit together with packaging, equipment and third party services if invoiced along with products to customers, sales of goods and materials, i.e. tangible current assets purchased for resale in the same condition as received and products manufactured by the unit if they are sold in a chain of own stores along with the third-party goods, as well as amounts due for goods and materials sold regardless of whether or not they have been paid.

Net revenues from the sale of products, goods and materials for export (export) include intra-Community deliveries to EU Member States and exports to non-EU countries.

Export to parent unit and related units (intra-group export) is the value of export to the parent unit, group head and related units within the enterprise group located in other countries than a country of residence of the unit.

Import purchases (import) is the purchase from import of raw materials, materials and semi-finished products for production purposes, import of goods for resale, import of services and import of fixed assets. Import includes intra-Community acquisitions from EU Member States and import from non-EU countries.

Import from parent unit and related units (intra-group import) is the value of import from the parent unit, group head and related units within the enterprise group located in other countries than a country of residence of the unit.

Outlays on tangible fixed assets are investment outlays and expenditures on the purchase of used fixed assets.

The data in terms of value, structural indicators and indices are presented at current prices.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".